

tidianū debet scribi in pater noster per q.

Quociens adiūbium numeri. frequenter. multo
ciens. quociens. quot uicibus. respondet semel bis
ter. et similia. et deriuatur a quotus. et sillabicas.
Quotus ab h̄ ablativo quo de **Quociens** cum
Huātus quo omnis ge indecīna. et tñ pluralis
numeri. et est interrogatiū infinitū relatiū. vñ
quotus ta tñ numerale et ordinale. ut quotus es
in banco. pmus secundus. quotus es in ordine. qz
tus. qntus. i. acholitus. subdiaconus. et hinc quo
ciens adiūbium. et cor̄ pmam quotus. vñ aliquo
tus corripit quo. vide etiam in aliquotus.

Quousqz. i. quamdiu. adiūbium tēpis. quousqz. i.
utq ad quem locū adiūbium loci. vnd ūsus. tēm
pus sive locū dic significare quousqz.

Quur adiūbium interrogandi potest deriuari a
qm̄ et sic scribitur p q et geminū u. ul̄ potest de
riuari a cuius grō de quis. et debet scribi p c et u
nu u. et ira cōmuniter scribitur fm modernos

sine aspiracōne ponitur in
latinis dōnibus. In grecis
uero ul̄ pincipalis. i. in p̄m
cipio ul̄ geminata in medi
a dōne aspiratur. ut rethor
rhodus p̄r̄bus. sic dicit ps

Raab interpretat latitudo
ul̄ fames ul̄ impetus et acu
itur in fine

Rabbi acuit in fine et in
terptatur magister sive docens me. aut magister
meus. raboni idem. et acuitur in fine.

Rabboni in rabbi uide

Rabidulus in rabies est

Rabiecula rabiecula dimi. pua rabies

Rabidus rabida rabidum in rabies uide

Rabies. a ran qd̄ est ira d̄ h̄ rabies bie. vnde
h̄ rabiecula le dimi. et rabiosus sa sum. et compa
tur. vnde rabiose suis sine adiūbium. et h̄ rabiosi
tas tatis. Item a rabie rabidulus la lum. et rabidus
da dū p̄nl̄ cor̄. i. rabie plenus. rabiei datus. func
re plenus. iratus. insanus. vnde rabidulus a u d̄.

Rabsac scribitur p b in interpretacōnibus et cor
penultimam. p̄nū nomen uiri est

Rabulus la lū in rabies est. et corripit pen.

Racemifer. a racemos et fero fers cōponitur ra
cemifer za uū racemos forens. et cor̄ mi

Racemus. a ramus d̄ h̄ racemus mj. p̄uis ra
mischulus cū uua scilicet ps botronis. vñ racemos
ane. sparsas uias. ul̄ racemos colligere. et p̄d ce

Racha. i. manis et uacuus quez uulgata iniuria
ab̄ sensu ul̄ ab̄ cerebro dicere possimus et est
hebreū. et acuitur in fine. ul̄ qd̄ melius est. racha
est interiectio affectū indignantis oñdens sicut cū

dolemus dicimus heu. et cū letamur ual. et simi
litez cū indignamur dicimus racha. vnd ḡg mo
xxij tractans illud math v c. omnis qui irascitur
fratri suo reus erit iudicio. qui dixent fratri suo

racha reus ent conabo. q̄ dixent fatue reus ent
ihehennē ignis. sic dicit. Racha quippe in hebreo

eloquio uox interjectionis est que quidez animū
irascens ostendit. Nec tamen plenū ubi iracun
die exp̄mit. p̄us ergo ira rep̄benditur sine noce.

postmodū uo ira cū uoce. si necdum pleno uō
formata. Ad extremū uo cū d̄ fatue na redargu
itur que cū uocis excessu expletur etiam p̄fectio

ne monis. Et notandū q̄ in uia p̄libet reū e. se

in iudicō. in uoce ire qd̄ est racha reū concilio. In
uō uocis qd̄ est fatue. reū ihehennē ignis. Per
gradus etenim culpe crevit ordo sentencie. q̄ in iu
dicō adhuc causa discutitur. In concilio autem iā
causa sentencie diffimilitur. In ihehennā uō ignis.
ea que de concilio egreditur sentencia explet̄. Be
da uō dicit. racha nec grecū est nec latinū. h̄ p̄
hebraicū. Quidam autem ethimoloiaz huius no
minis de ḡco trahere uoluerunt. putantes dici pan
nosum. ḡce enim pannos rachos dicitur. sed nos
huius ubi vim subtilius p̄spicientes nil aliud intel
ligimus esse racha nisi uocem inconditam. irati a
nimis cū mōscōnez significantem. quales sunt interiec
tiones ap̄ grāmaticos sic d̄ a dolente heu ab ira
cente he. a triūte acat ic̄ talia. Qui dixerit fatue
reū ent ihehennē ignis. Notandū in h̄ loco q̄
gradatim de minimis ad maiora concendit. qm̄ p̄
q̄litate peccati uindicta cōminatur. In p̄mo enim
loco vñ solūmodo posuit. i. iram. In secūdo duo
iram et uocem. in ira cōmōcōnem animi signans
In tertio tria iram et uocem et cōtumeliaz. Sicut
ergo magis peccati est dicere fatue q̄ solūmodo
irasci uel dicere racha. sic grauius est reū esse ihe
hennē ignis q̄ reū concilio et iudicō. In iudicō e
num causa discutitur. et is qui reus putabatur nō
nūquam innocens inuenitur. In concilio uō si q̄s
reus convictus est qua pena puniat ab aliis trac
tatur. et adhuc euadere solet. In ihehennā autē
ignis nulla est liberacō. et ideo in retribucōne pe
ne q̄tias peccati designatur. Ihehennē nomen in
tota serie scripturaq ueteris testamenti non rep̄
h̄ a saluatorē p̄mū in euangelio positū cognoscit̄
Compositū autē nomen est ihehennā ex ie et hen
ne que uallis gratuita interpretat̄ fuit enim uallis
filiorū hennon iuxta iherusalem. ubi p̄pter scelus
idolatrie multa iacerunt cadaueia mortuoz. Et
ideo ubiqz nomen ihehennē ponitur. pena infer
ni designat̄. vide in ihehennō. Quare autē racha
non sic interpretatur habes in alleluia

Rachel interpretatur ouis q̄ p̄ ea iacob pauit.
oues laban socii sui. Item interpretatur uisum p̄n
cipiū. ul̄ munda. ul̄ uidens deū. et potest esse inde
clinabile ul̄ declinari hic rachel elis. et p̄d penul
genitiui. et signat vitam contemplatiuam

Radico cas. a radix dicit̄. d̄ radico cas caui. ra
dices emitte ul̄ radicibus firmare. Et cōponitur
abradico cas a radice euellere. et arradico cas ual
de ul̄ ad aliquid radicare. diradico cas. diuollere.
eradico cas euellere. destruere. vnde eradicans ge
oninis Job xxxij. Omnia eradicans genimina. Ra
dico p̄ radices emittere neutru est. In aba significa
cōne cū suis cōpositis actinū est. et in utraq signi
ficiacōne p̄ducit di
plenie. et comparatur. et dicitur a radix

Radikula radicule diminutiuum parua radix
Radio. a rado dis ul̄ a radius d̄ radio as splen
dere. Et cōponit̄ iradio as. intus ul̄ ualde radi
are. Preradio as. Obrero as. circum circa uel con
tra splendere. Radio et eius cōposita neutra sunt
et absoluta. h̄c qñoz ponatur transiūe ul̄ p̄ il
luminare. ul̄ p̄ illustrare. et cor̄ za. vnd in thobia
d̄. Preradiat p̄les p̄les honore patet

Radius. a rado dis d̄ h̄ radius d̄. instrumentū
texendo scilicet pecten ul̄ nauicula ul̄ lignuz qd̄ dis
ti. et stamina. et d̄ sic. q̄ radendo fiat. vñ et ra

Radiis dī quoddam genus oīuaū ob longitudines
q̄ longe sunt ad similitudinez radioq̄. radius eci
am dī ūga qua geometro figurā faciunt in sup
posito puluore. et radius dī splendor. ut radius so
lis et stellāu. et dī sic ppter longitudinem. q̄ lon
ge emittatur et dirigatur. et a radius h̄ radiola le
pōictū genus oīuaū. et cōr̄ ra. vnd̄ quidaz. Dicas
textoris radium radium q̄ solis

Radix. a radius dī h̄ radix cīs. q̄ q̄si q̄busdaū
radij fixa terre in pfunduz demergitur. ul̄ a ra
do. q̄ si eradatur non repululat. vnde radiculus ad
ūbūm. i. funditus usq̄ ad radicem. et p̄d̄ radix
Rado dis rasi rasum ra q̄ penultimam genitiū
dere. i. interficere. superficies remouere. ul̄ paꝝ dimi
nuendo applanare. vnde rasum adūbūm. Rado co
ponitur abrado is. pcul radendo facere ul̄ male
radere. arrado is ualde ul̄ iuxta ul̄ usq̄ ad ymum
radere. corrado dis. i. simul radere. vnde h̄ corradiū
dis. i. cuerasio et corrasim. erado dis. extra radere.
Rado dis est actiū cū omnibus suis cōpositis. et
omnia faciunt pteritū in si et sup in sum. et omnia
producent hanc sillabam ra. vnde in aurora dī. cī
puna mortis habens de libro raditur isto

Rafanū ni. pñl cōr̄ qđ nos radicem uocamus.
q̄ rotū deorsum mittitur cū reliqua olera magis
Raguel elis p̄p̄us nomen. In summa p̄silant
ui de quo in aurora. Claudit opes hūit que ragu
Ralla. a rado dis dī h̄ ralla le uel al̄ elis erant.
tis que uulgo dī rasilis et h̄ rallum. i. rasonum
Rama inter̄p̄tatur excelsa. et est indeclinabile.
et acut̄ in fine. est etiam uiculus secus bethlebez
in quo sepultus fuit samuel. h̄ nunc translatus ē
in traciam h̄m pāp̄. et potest dedinan h̄ rama e
et tunc non accentuatur in fine

RamesSES indeclinabile acuitur in fine. quedaz
auritas est de q̄ dī in p̄mo c exodi. Edificauerūt
q̄ ubes tabernaculoz pharaoni phiton et ramesses
Item gen̄ xlviij. In optimo solo terre ramesses. dī
bac dī in aurora Ramesses ex se nomen mistra

Ramix. a ramus dī h̄ ramix mīcīs. i. p̄fert
mentula ul̄ ūga uīnbs. Juuenabs. Iact exiguus
cū ramice ūmis. vnde ramicosus sa sum. qui mag
nam habet mentulam scilicet hemiosus
Ramus. a ramus dī ramus ni. i. genus spinaq̄
ut dicunt spina alba ul̄ ramus eius h̄m hūḡ. pāp̄
etiam dicit. rānus est spina alba uel lignuz spinu
suīn. Ramus genus spinaq̄ densissimū q̄ in hei
ba est mollis et pulchra. ibi ramen sunt spine post
ea. vñ in p̄s. p̄s q̄ intelligenter spine uestre ram

Ramus. a radix dīcīs dī h̄ ramus mi. i. num.
q̄si h̄ radice means. vnde h̄ ramusculus si dimi ra
mus p̄p̄ est q̄ a radice ul̄ trunco manat sicut a
ramusculo cetera. Et ramosus sa ramosum. i. dilatatus
et ramis diffusus. et compatur. Itē a ramus
h̄ et h̄ ramalis et h̄ le. et h̄ ramale lis. i. ramus
et p̄d̄ ra. vnde quidam. Pampinus est foliū ūnis
ramusculus huius. Item p̄s. vt ramale uetus
pugandi subere coctum.

Ran indeclinabile. i. ira ul̄ locus ire. vnde etiam
euenit q̄ efficitur rabiosus homo

Rana. a ran qđ est ira dī h̄ rana ne q̄si iracida
ul̄ rane dicuntur q̄si rance. ul̄ rane q̄si garrane a
garrubitate. vnd̄ h̄ ranetū ti. locuz ubi ranas abun
dant. Et ut dicit basilius in exameron. Mures et
ranas ex terra generantur uideamus

Ranceo. a rancidus deriuatur rancor cōs cī. i.
iraci. indignari fetere. esse ul̄ fieri rancidum

Rancidus. a rancor oris dī rancidus da dū. i. ira
cundus. ul̄ fetidus. amarus ex uetusate et insipi
dus. et hinc rancidulus la lū dimi. i. aliqtulū ira
cundus ul̄ rancidus. potest etiam rancidum dici
ex uico q̄ rancos faciat. et cornipit pen̄ rancidus

Rancor. a ran qđ est ira dī hic rancor cōs. i.
ira. indignacō dolor. amaritudo mentis. uel fetor.
et p̄p̄ fetor carnis ex uetusate pueriens. A ran
co dī rancorosus sa sum rancore plenis et h̄ et h̄
et h̄ rancors dis. i. inascens ul̄ inatus. vnd̄ rancor
diter adūbius. i. inascibilit̄. et h̄ rancordia die. i.
ira. vnde rancordiosus sa sum. i. iracundia plenus

Rancoros rancordis in rancor est.

Ranella zanella dimi parua rana

Ranetū raneti pen̄ pducta vide in rana

Ranunculus li dimi. pua rana. et non feruat ge
nito sui p̄mitui. q̄ rana est fe ge. ranunculus culi
masculini generis. ut dicit p̄stianus.

Rapa. a rapio pis dī h̄ rapa pe. q̄ rapiat. i. cō
phendat plus teze radice q̄ napus. vnde h̄ rapu
la le dimi qđ h̄ rapulū inuenitur. et h̄ raparium
locus ubi rape crescent qđ h̄ rapularū dī. et h̄ za
pulatum cibus de rapis. et p̄d̄ p̄mam rapa. vnde
rapis casus ablutiū p̄d̄ ra. h̄ rapio cōr̄ ra. vñ ū
sus. Quas tu dentē rapis comes est inflacō rapis

Raphael inter̄p̄tatur curato ul̄ medicina dei. u
bicūm enim curandi ul̄ medendi opus necessa
rium est. hic angelus a deo mittitur. vñ dicit gḡ
q̄ sancti illi celestis patre spiritus cū ad nos ali
quid administratur ueniunt. apud nos etiam no
mina a ministerijs trahunt. Raphael q̄ inter̄p̄ta
tur medicina dei. q̄ uidelicet dū robie oculos q̄si
p̄ officiū curacōnis tetigit cecitat̄ eius tenebras
terit. Qui ergo ad curandū mittitur dignū uide
lect fuit ut dei medicina uocaretur. Et scias q̄
raphael potest ponī in ordine angeloz h̄ ea que
qua singulares p̄sonas exercuit

Rapina. a rapio pis dī h̄ rapina ne. vnde h̄ ra
pina le dimi. Et est rapina p̄de rapacō ex pon
dere. et rapinosus sa sum. rapina plenus. Commit
titur autem p̄p̄ie crimen rapine cū p̄ uolenciam
vi et apte res alienas quis rapit vñcūz. excepto
loco sacro ul̄ re ecclēstica. q̄ tunc cōmitteretur

Rapiro. a rumpo pis dī rapio pis. Sacilegium
pus. qui enim rapit q̄si rumpit. vñ de raptim adū
festinanter uiolenter q̄si ruptim. et rapto tas fīe.
Et est rapare frequenter zapere. trahere. a q̄ rap
tu tas abud frequentatiū. Rapio cōponitur cū
ad et dī arripiō pis p̄ui areptū. inuadere. ad aliquod
agendū rapere et aggredi. vñ areptus ta tū. Itē
cū con et dī compio pis. simul rape ul̄ castigare.
Item a rapio cōponitur deripio pis. deorsum uel
ualde ul̄ de uno loco ad aliū zapere. diripio pis.
diuīs modis ul̄ in diuīs p̄tes rape. Eripio pis.
extra rape et liberare. p̄cipio pis. p̄cul ul̄ ante ra
pere. Peripio pis. ualdo rapere. Preipio pis. ante
rape. surripio pis. subtrahere. furan. vnde surrepti
cius cīa cīū. Rapio et eius cōposita sunt actiua et
faciunt p̄teritū in p̄i et sup in p̄tū. Itē rapio cōr̄
banc sillabam ra. et in cōpositis mutatur a in 3
breuem. in ūbo h̄ in sup in e. p̄spez. Inuitis cristi
munera nemo rapit.

Roptim adūbūm in rapio rapis est

Rapto raptas frequentatium in rapto vide
Rapto raptoris in raptus exponitur
Raptus. a rapto pī dī h̄ raptoris. et h̄ rap-
tus. actus ul̄ passio rapiendi. ul̄ raptus xp̄e
est illicitus concubitus a rapiendo. i. corrumpto
dictus. vnde raptor. corraptor. et h̄ raptū inuenit
p̄ eodem fm̄ hug. Nota h̄ q̄ raptor dī duob;
modis. est enim raptor rex. et raptor hominū. et
p̄cipue femināq;. et dī xp̄e rapina rex et raptus
mulier. Committitur autem crimen raptus dupl
iter scilicet cū ip̄a puella uiolenter rapitur ut in
petuum teneatur. Item cum non ip̄a uiolenter
rapitur sed usus eius ea p̄bibente uiolenter usur
patur. Item tunc demū cōmittitur raptus cū ip̄e
raptor non desponsauerat p̄mo ip̄am puellaz. lar
ge non solū cōmittitur in iuginem s̄ etiam in uj
duam in sanctimoniale. Aliqñ eciam accipitur
p̄ quolibet illicito concubitu ul̄ coitu. Et scias q̄
ideo fornicacō licet uideatur esse genus cuiuslibet
illiciti coitus qui fit extra uxorem. tamen specia
liter intelligitur in usu uiduaq; et meretricum uel
concubinaq;. Stupz autem xp̄e est iuginiū illicita
defloracō. Adulteriū vero est alieni thori uiolacō
vnde adulteriū dī q̄i ad alterius thorū accessio. In
cestus est consanguineaq; ul̄ affiniū abusus. vnde
incestuosi dicuntur qui consanguineis uel affini
bus suis abutuntur. Raptus cōmittitur cū puel
la uiolenter a domo patris educitur ut cornupta
in uxore habeatur sive puelle solūmodo sive pa
rentibus tantū sive utrisq; sis illata fuerit. Et p̄
raptor excommunicari non soluz a suo episcopo s̄
eciam ab ip̄o in cuius episcopatu rapinam fecit
Itē denegat ei penitencia nisi restituat ei ablata
ul̄ plenam securitate; faciat de restituendo si tam
habeat unde reddere possit. Hic nota ad p̄dicto
rum declaracōnem. q̄ species luxurie distinguiunt
Primo p̄ concubitu fm̄ naturam et contra naturam;
s̄ q̄ luxuria contra natuam innominabilis est re
linquatur. Si autē fit peccatum in concubitu fm̄ na
turam tantuz. Sic p̄dite species q̄nq; luxurie su
muntur. vñ scias q̄ circūstancia peccati in aliud
genus mutat q̄n alterius genenis peccati deformi
tatem addit. et fm̄ h̄ p̄dite q̄nq; luxurie species
differunt species. q̄ fornicacō non importat q̄tūz
est de se aliam deformitatem nisi que ad genus
luxurie p̄tinet. Est enim soluti cū soluta. et dī for
nicacō a fornicacō. q̄ iuxta fornicos. i. arcus trium
phales et in alijs locis ubi homines conueniebant
congregabant. mētrices et ibi polluebant. S; stupz
qd̄ ē illicita iuginiū defloracō addit alia deformita
tē s̄; dīpnificacō mulieris uiolate q̄ n̄ ē ita ap
ta ad nubendū sicut erat an. et tec̄ dampnificacō
eciam p̄ se specialem legis p̄hibicōnem habet. Si
militet eciam adulteriū qđ est alterius thori uiol
acō addit specialem deformitatem alterius gene
ris que est ex usu rei alieno illicito qđ p̄tinet ad
genus iniusticie. Similiter eciam et incestus q̄ est
consanguineaq; ul̄ affiniū abusus ab incendio no
men habens ul̄ a p̄uacōne castitatis q̄si antono
masit. q̄ castitatem uiolat in illis que maximo
federe coniunguntur addit specialem deformitatem
scilicet naturalis federe uiolacōnem. Similiter e
ciam raptus q̄ cōmittitur ex h̄ q̄ puella a domo
patris uiolenter adducit ut corrupta in matrimo
niū habeatur sive sis puelle sive parentibus illa
ta constiterit. patet q̄ alterius generis deformita

tem addit scibet uiolenciam qua; lex in q̄cumq;
re p̄hibet. et sic patet q̄ sunt diuise species peccatorū
vnde et circūstancia quibus diuise significantur nō sunt
in confusione omittende. Item scias q̄ h̄ leges rap
tor morte multat h̄ si ad ecclesiā cū raptis confu
gerit p̄uilegio ecclie mortis impunitate; meret
areo rares in ratus est

Rarus ra rum non spissus. et cōpatur. vñ rare
vius lime adūbium. et h̄ raritas ratis. et rareo res
rui. vnde rareco cōs indecoatiū. et p̄ducit ra
Rasilis. a rado dis dī h̄ et h̄ rasilis et h̄ le. et h̄
et h̄ rasibilis et hoc le. i. res rasa ul̄ pilosa ut radi
possit ul̄ ap̄a ad radendū. et h̄ rasonium. vnd̄ ra
siolum dimi. et corripit penultimam rasilis.

Raso rasas est fīe de rado dis sum su. a quo. i.
a raso aliud frequentatiū rasito ras pen̄l cor
Rastuz. a rado dī h̄ rastuz tri. et pluralit̄ h̄i ras
in instrumentū rusticou scilicet fossorū duplex
ut dicunt. et dī sic a varitate dentū. vel a rado q̄
terram radit. rastuz eciam dī aliud instrumentum
rusticou dentatū quo paleam remouent a granis
vnde hoc rastellum rastelli

Raticula in ratis est
Racio. a ratus ca tu. i. firmus dī h̄ racio onis.
et est racō mentis motus in hijs qui dicuntur dis
cerere ul̄ connectere ualens. vñ racō est quidam
motus animi uisum mentis acuens uera q̄ a fal
sis distinguens. h̄ racōdacione est rōnabilis subtilis
q̄ disputacō. et a certis ad incertos indagacōnes
nitens cogitatō. Item racō. i. diffinicō. et corripit
pmam racō. vnde quidam. Sic uolo sic iubeo sit
p̄ racōne uoluntas. S; quens in quo differt racō
a sensualitate. audi auḡ in xij dī trinitate sic dīcē
tem. v̄deamus ubi sit q̄si quondam hominis ex
terioris interioris q̄ confiniū. qđquid enīz h̄emus
in animo cōmune cū pecore. recte dī ad exteriorē
hominem p̄tinere. Non enim solū corpus homo
exteriori deputabitur. h̄ adiuncta qđdam uita sua
qua cōpates corporis et omnes sensus uigent q̄
bus instructus est ad exterioria sciendiā. Ascen
dentibus ergo intorsum quibusdam gradib; con
sideracōnis p̄ animi p̄tes ubi incipit aliquid octa
vere qđ nobis non sit cōmune cū bestiis. ibi inci
pit racō ut interior ixa possit agnoscī. racōnis au
tem p̄ sup̄ior eternis racōnibus conspicendi ul̄
consulendis adhesit. porcio inferiō ad tempalia
gubernanda deflectitur. et illa racōnis intentō qua
contemplamur eterna. sapiencie deputatur. illa iio
q̄ bene utimur rebus temporalibus sciencie depu
tatur. Cū uō differimus de natura mentis humanae
de unaquaq; re differimus nec eam in h̄ duo q̄ cō
memoracōni n̄ p̄ officia geminamus. Canalis uō
ul̄ sensualis anime motus q̄li corporis in sensus
intendit nobis pecoribus q̄ cōmuni est qui
seclusus ē a ratione sapientie. racōni autem scien
cie uicinus est. uide in ueniale. et in infernus.

Raciocinacō In racio est. i. riuitur racōnacōris
racōnacōris A racōne de .i. racōne uti. racōnabi
lit̄ loqui. contractare Et cor̄ ci sicut patrocinor.

Racionabilis In racionabili est.
Rationalis. a ratio dī hic et hec rationalis et h̄
le. et h̄ et h̄ rationabilis et h̄ le. et licet quida; h̄
nomina indifferenter accipiunt. differunt tamen q̄
rationale dī quod utitur ratione. ut homo. ange
lus. h̄ rationabile quod racōne agitur uel ducitur
rationabilis uinit. vnde multi ymmo omnes bo

mine sunt rationales. i. aptitudinem hūt racōci
nandi. si non omnes sunt rationabiles. q; nō di
cuntur racōne. et hoc rationale lis dicebatur pan
nus in pectore sacerdotis quadratus in q; lapides
erant inserti. Itēz a p̄dictis rōnabilitet et rōnalite
rationabilitas et rationalitas. Et p̄ cōpositionem
irrationalis le. irrationaliter in rationalitas. irrac
onabilis le līter lītas. Et scias q; homo p̄p̄ dī ra
cōnalis. angelus nō intellectual vid in conscientia

Ratio. a rādo dī h̄t rātis tīs. p̄mū et antiquis
simili nauigij genus de nudib⁹ tignis aſſerib⁹ et
contextū cuius ad similitudinem facte sunt naues
que ratane dicuntur. Nunc uo ratis quilibz nauis
abuſuē dī. Nam uāris p̄p̄ dī connexio nauij ul̄
strues lignou et trahium ul̄ incaſtratura nauium
ul̄ ratis est illa p̄s nauis que est inter carinam et
p̄iam ul̄ p̄p̄p̄ dicta q; radit aquam ul̄ q; sit
rata et firma. si p̄s ſinodochē quilibet nauis dī
q̄nq; ratis q; radit aquam. ul̄ q; rata sit et firma
et firmiter curat. vnde h̄t rātula le dimi. et corn
pit za. vnde quidam. dic latus esse ratem uentre
dic esse carinam. Itēz. q; rata sit ratis est concava

Ratula cule dimi. p̄ua rācio. **D**icta carina

Ratus. a reor rens ratus sum ren. i. extimare.
putare. vnde ratus ratū p̄cipium. ut ratussum. i.
putari. et ratus ea tum nomen. et tunc tantū ua
let optum firmus. Et est reor ūbum deponens cū
ſuis cōpositis si qua habet. p̄ſiderius autēz dicit ra
tū dī qd̄ racionabile et rectū est. vnd̄ et qui polli
ctetur dicit ratū esse p̄fiteor. h̄t firmū atq; p̄o
tuui. Et p̄p̄ dicit. ratū firmū. ſtabile. immutabi
le. acceptū. Item ratus arbitrativs. et cor̄ p̄ma; ra
tū. ut patet in ratis. hoc etiam uult p̄s in x libro
qui dicit in omni ūp̄ ul̄ p̄cipio p̄teriti. p̄duatuz
a p̄n̄l exceptis datū et statū et latū et ratū. Item
dicit p̄s. reor facit ratus participiū. et puto dī ſe
rence cauſa. q; ritus aliud signat si in cōpoſitione
a in **I** cor̄ mutatur. ut ratus ūntus. Itēz inuenit
rata in alia significacōne ut iſte ſoluat ul̄ recipiat
p̄ rata. i. p̄ pte ſibi contingente

Rauidous. a rauicis dī rauicodus da dī. i. rautus
vnde rauicodus la dñlū. aliquantulum rautus q;
Rauicio. a rauicis dī rauicio. **D**icaz rauiculus dī
cis rausi rausi. i. eſſe ul̄ fieri rauicū. ſicut uult p̄s
et eſt quarte coniugacōne.

Raucus. a rauim qd̄ eſt rauotas deniuār raucus
ca tū. et compaſe rauicior ſimus. vnde rauce ciis ſi
me adiubū. et h̄t rauicitas ratis. et h̄t rauedo. i. uo
rauilla uic in rauilla exponit. **D**icis ampliatio

Rauilla a rauicus ul̄ rauim h̄t rauia rauie. i. uox
rauica. vnde h̄t rauilla le. i. cauſidicus. q; clamando

Rauicio. a rauia dī rauio. **A**efficiē raucus.
i. rancū eſſe ul̄ fieri. vñ rauicatus ea tū. i. rauicus
et hec rauicatio rauicatas.

Rauim noīn indecidabile. i. rauicatas. et ac in fine
rauus. a rapio p̄is dī rauim ua uū. i. rapax ul̄
fului coloris. vnde inuenitir lupa raua. et in utra
q; significacōne conuenienter dī lupa raua. Nam
rapax eſt et fului coloris. vnde rauilis la lū. et rau
iſculis la lū ambo dī. et h̄t raua ue talis color.
ul̄ rauacitas. et raueo ues ui eſſe ul̄ fieri rauum
vnde rauesco cis inchoa ſ h̄būg. et dicit p̄p̄ raua

Realis. a reor ūs dī h̄t mīg color mixtus fuluo
res rei p̄p̄e quid res ſunt q; ſola existima
cōne et intellectu comprehendimus ut incorporea.
Alia nō appellantur corporea. vnde p̄s. Corpou

ſeu reū res eciam dīcē quilibz. Eſt enim res vñ
de trāſcendentibus Nam quatuor ecia ſunt trāſ
cendencia. res. ens. vñū. et aliqd. Et ecia ſunt
ſim leges que in noſtro iure conſiſtunt a recte ha
bendo. vnde h̄t et h̄t realis et h̄t le realiter realitas.

Reatus. a reus dī h̄t reatus tuſ. q̄si rei actus. Et
accipit̄ reatus in ſcriptu multipliſter. ſcilicet p̄
culpa p̄ pena. p̄ obligacōne pene temporal et etern
e. ſi enim mortale eſt obligat nos pene eternae.
ſi ueniale obligat nos pene temporali ut dicit ma
gister in ſecund ſentencia. Tamen ſcias q; reatus
dī ſim q; aliquis eſt reus pena. Et ideo p̄p̄ne
reatus nichil aliud eſt q; obligacōne ad penam. Et
q; obligacōne quodāmodo eſt media in ter culpam
et penam. ex eo q; p̄pter culpam aliquis obligat
ad penam. Ideo nomen mediū transmutat ad ex
trema ut interdū iſha culpa ul̄ pena reatus dīcē

Rebecca interpretat̄ pacienza ul̄ que multum
Rebellio rebellionis in rebellis eſt. **M**alcepit
Rebellis. a re et bellum componitur hic et hec
rebellis et h̄t le. vnde hec rebellionis. et h̄t rebel
lium in eod ſenu. i. repulſio et reſiſtimentū poſt
factam pacē ad bellū reuſio bellī iteracōne. et rebel
lo las ūbum neutri. i. reſiſtere. repugnare

Reboo as aui are. i. reſonare. a re et boo as vñ
Recalat̄o traſ traui traſ. **H**ic reboatus tuſ
dī ſepulcre uel reſiſtere. retro pedem iacere ſicut
faciunt equi qui p̄cūiunt tranſeunteſ iuxta ſe. Et
coponitur a re ul̄ retro et calcitro traſ. Et cor̄ ci

Recalat̄o retro aliq̄tulum cal̄ ſ naturalitez.
iub. et p̄ eodem inuenitir recaluus calua caluum

Recens. a rea qd̄ eſt itēz ul̄ retro dī h̄t et h̄t et
h̄t recens tīs. i. nouus. h̄t recens naſcitur nouū fit.
Et coptatur. vnde recentes cius ſime adiubū. et h̄t
recentia cīe. et recente tas. ad recentiam rediſcere
Et eſt actiū. Itēz a recentis recentulus la lū. aliq̄
tulum recens. Et coponitur per recentis p̄ recentis. i.
Recenteo es in censeo censes eſt. **N**uale recentis

Recensio recentis in censeo censes uide
Recentis censita censitū in recensio censes eſt

Recentulus recentula recentulū in recens uide
receptaculum a recipio p̄ſ dī h̄t receptaculum
receptaculi locus ubi ſit aliquius re recipio

Recipro. a recipio p̄ſ p̄ recipi tu u in o fit re
cepto tas ūbus fīe. Frequenter recipie ul̄ recollige

Recidiuſ. recido coponitur cū viuus. et dī reci
diuſ a um. i. renouatus poſt caſum reparatus qd̄
non poſt eſſe niſi caſus p̄cesserit ul̄ moſ. vnd̄
recidiuſ arbou ſunt q; alijs ſectis repullulant. ead
dicuntur recidiuſ. q; rediunt ad id qd̄ fuerunt q; i
denuo uiua. Et a recidiuſ recidiuo uas penl̄ p̄d
ūbum actiū. i. renouare. poſt caſum reparare. Itēz
recidiuant illi infirmi qui in conualeſcencia ſunt
et poſtea cadunt in infirmitatem. vnde ſim h̄t reci
diuſ. i. in infirmitatem itēz cadere. et p̄d penl̄

Recido dis recidi itēz recidiuſ et rediſuſ.
ul̄ retro cadere. ex re et cado dis. et caret ūp̄i. et
cor̄ ci. Item recido dis recidi reciſum. i. retro cedere
ul̄ itēz ul̄ ex omni p̄te. Et coponitur a re et cedo
dis cecidi. et tunc p̄duct ūbiq̄ ci.

Recidiuſ a vñ. retro ul̄ itēz cadens. a recido is
quid coponitur a re et cado cadis.

Recido nis recidiuſ recentū. i. itēz ul̄ retro canē
ul̄ recitare. Et coponitur a re et cano is. et cor̄ ci

Recinum. a reci h̄ recinū ul̄ recinū matronale opimentū qđdāni. scilicet uelis ul̄ pallium. et dī sic q̄si reijcū q̄ dimidia p̄s eijus retro abiōtur. Item et a grecis dī stola. uel dicuntur a recio c̄s.

Recipio. a re et capio p̄s cōponitur recipio p̄s c̄pi c̄ptū. i. iteū ul̄ retro capē. vñd hic receptus receptus receptuī. et corripit c̄ recipio.

Reciproco. p̄ co cas cōponitur cū reci qđ ē Itēz et dī reciprocō cas iteū petere. inuicem p̄ se ponē ul̄ conūtere. ul̄ reflectere. vnde reciprocus ca cum .i. iteū conūsūs ul̄ repetitiūs. vñ reciprocā dī constructio in qua eadem p̄sona iteū petitur. uel in qua eadem p̄sona ostendit agere et pati. ut ego diligo me. tu diligis te. petrus diligit se. Et

Redamo. a re et clamo cōponit. corripit pro redamo as. i. post aliquem ul̄ iteū clamo h̄ hugi vñ fm p̄p̄. redamat recusat. contradicit. inficiat.

Redino reclinas nauj nare. cō. Iteū p̄ducit da pomē a re et dīno nas. et est reclinare iteū dīnae siue iteū flectere ul̄ curuare. et p̄mitit simplicitē aliqñ p̄ flectere ul̄ curuare. deponere. vnde in lūca uulpes foueas habent et uolucres celi nīdos filius autem hominis non habz ubi caput suū reclinet vnde h̄ et h̄ recluīs et h̄ ue. et recluīs ua uū. et p̄d̄ dī. Item a redino h̄ reclinatořiū. i. locis ap̄tus ad reclinandū uel id supra quod reclinamus.

Recompensō las laui sare. i. reddere. p̄solucie. re milnerare. vñl̄ iteū trutinare. equare. Et cōponitur ex re et compenso compensas.

Recondo. ex re et condō cōponitur recondo dis. et habet duplex p̄teritū. scilicet recondi et recon didi. et duplex sup̄ reconsūm et reconditū. vnde reconsūs et reconditus.

Reconsūs la suz. i. reconditus. a recondo dis.

Recordor. a re et cor cōponitur recordor ans dā tūsum. iibum deponens. et constituitur cū actuā tuō et gentiuō. tamen dīnēz. q̄ recordor leccō. id est firmo ul̄ recto ul̄ narrō ul̄ de ea mentōne; facio. s̄ recordor lōnis. i. memorizē tenēo lōne;

In utraq tamen constructione inuenit mō hunc modo illū sensū exp̄mēre. et dī recordā q̄i ea que retro sunt et p̄terita iteū ad cor̄ reducere s̄ in hūg. Construit̄ eciam cū ablatiō. Nam iibā quiq̄tinent ad recordatōnē ul̄ obliuionē. regunt q̄tū ex natura transītōnis. et similiter construūt̄

Recraftino nas. a. cūm actuātuō et ablatiō

re et craftino as cōponitur recraftino nas. i. iteū

craftinare ul̄ plongare. vnde recraftinans tis gr.

omnis. et cor̄ sti. vnde ieroni. in ep̄l̄ o' id p̄tūl̄

num c viii. scilicet. nisi tu semper recraftina...

Rector. a rego ḡis rexī rectū h̄ rector toris. et

p̄d̄ p̄nl̄ genitī. s̄ rector toris p̄ oratore cor̄ pen̄

genitī. Et scias q̄ ut dicit ḡḡ in xxxiiij moralū

Elacō alitei p̄positos atq̄ alitei subditos tēptat.

Plati namq̄ siue rectori in cogitatōibus sugge

nit. q̄ solo uite mento sup̄ ceteros excrevit. vnde

rector intra se dicit. nisi omnipotens deus te hijs

omnibus meliorem ceineret. omnes hos sub tuo

regimine non dedisset. eiusq̄ mentem mox enig

uiles atq̄ mutiles eos qui subiecti sunt ostendit.

ita ut nullū iā q̄i dignū respiciat cui equanimit

loquatur. vnde et mox mentis eroguillitas in

nam uitetur. q̄ dū cunctos despiciat dū sensū uitā

q̄ ūnū sine moderatōne rep̄hendit tanto iorefie

natus se in iacundiam dilat̄ q̄ eos qui sibi cō

missi sunt esse sibimet indignos putat. cunctis se

extimat amplius sape quibus se uidet amplius posse. sepe subditi rectoris sui dictis p̄terue obui ant. et eandem uocis supbiā. libertatem uocare. Sic quippe elacō se q̄si p̄ rectitudine libertatis obicit sicut se timor p̄ humilitate supponit. Nam sic pluicq̄ reagent ex timore. et tam̄ se existimant ea tere ex humilitate ita non nulli loquunt̄ p̄ imp̄tūdīam elacōis. et tamen loqui se credunt p̄ libertatem rectitudinis. vide in corripio. et in timor et in apostolus. et in sacerdos. et in obedio. et in hūtus. Et scias q̄ sicut dicit p̄bs in q̄nto ethicoꝝ p̄cipiat̄ uīz ostendit. qđ ut dicit ḡḡ in pasto quieto man̄ recte naiez et imp̄tūs dirigit. turba eius auct̄ tempestatis fluctibus ecīā p̄tūs se naūta confundit. Item in eodem. neq̄uā ualeat in culmine humilitatem discere. qui m̄ imo positus nō

secula culē dimi. p̄ua res. 2̄ desinit superbiū.

Reculco bas in cūbo cūbis exponit̄. et cor̄ cu

reculco ex re et calco cōponitur reculco culcas

reculo las refutare. parcipētē. nolle. quasi frequenter cūdere. ut fiat re. i. retro quasi post po

Recuticūs ca cum. a re et dī natur et p̄ducit cu

cūticūs cōponitur recuticūs ca cū. i. dīz qđ cuticūs ul̄ recuticūs qui retroīsam habet pelleū uirilis

membri. vnde recuticū p̄p̄ dicunt̄ inter q̄si retro

habentes cutem. i. circūscī. Carent enim anterio

n pelle uirilis membra. vñd p̄s. recuticā q̄ lab

bata pelle. et uocauit sabbata recuticā p̄pter recu

ticōs. q̄ ad eos p̄tinēt et ea celebrant. et p̄d̄ ti

Reda de. a redeo dis dī reda de genus uehiculi.

ad tundū uel redeundū abilis. et est quatuor

redui. ul̄ pocius sic dī a rota q̄ rotas habeat. vñd

antiqui uocabant illam rota. et p̄d̄ re. h̄ redeo

dis cor̄ re. vnde quidaꝝ. v̄podomia redis uictis cū

Redamo as. i. rūsum amo. et p̄polope redis.

interponit̄ d̄ causa euphonie. et corripit a

Redardo cōponitur a re et ardeco et dī r̄dar

dēsto c̄s. interposita d̄. vnde ouid̄ in li de reme a

moris. flama redardo cōponit̄ que modo nulla fuit

Redarguo is ui utū. i. iteū arguo ul̄ rep̄hendo.

a re et arge. e. et interponit̄ d̄ causa euphonie.

Rreditus ta tū p̄ geminū d̄. a reddo dis. Cuid̄

c̄p̄. A iuene et cupido cōdat̄ redditū n̄go. In

negunt̄ eciam redditus p̄ vñd d̄ de quo dicam in

Redodo dis-didi ditū reddere. a re et dī suo loco

d̄ das. et interponit̄ d̄ causa euphonie.

Reduco q̄s. ex re et dico c̄s. et interponit̄ a

liqñ d̄. aliqui scribit̄ p̄ vñd d̄. et tunc corripit re

vñd dicit p̄s in ij li. In d̄ nulla syllaba p̄t̄ desinere

ip̄positua nisi forte sequens ab eadem incipiat in

simplicibus dēonibz et in pluribz cōpositis. ut ad

de reddo reddoco qđ eciam reduco p̄ vñd d̄. vñḡ

l̄s in iij encīd̄. Amīssam classem fōcios a mori

Redo. a re et eo cōponitur redēo re reducere.

dis diuī ul̄ redij. et interponit̄ d̄ causa euphonie

et corripit re. vide in redditus.

Redibeo. a re et debēo cōponitur redibeo bes.

bj̄ redibit̄ redibere. i. rūsum debere. et cor̄ dī

rediens redēuntis. vide in eo is

Redifico cas aui care. i. iteū edificare. et cōponi

tur a re et edifico edificas. et corripit h̄.

Redigo ḡis redigi redigere redactum cōponit̄

a re et ago ḡis. et interponit̄ d̄ causa euphonie

Et est redigere. representare. reduceere. reuocare. re

iro ul̄ iteū agere. et corripit dī

Redimiculū. a redimo is dī h̄ redimiculum h̄. monile ul̄ corona ul̄ uitta qua mitra in capite fē minaq̄ alligatur. ul̄ redimiculū succinctum est ul̄ brachiale qd̄ p̄ cēnīcē descendens et a latere bus colli diuisus; ut rāq̄ q̄ alaq̄ sinus ambīt. et hinc inde succingit ut constringens latitudinem uestis ad corporis contrahat iungendo cōponat. h̄ uulgus brachile dicit q̄si brachiale q̄p̄is non brachiorū si
Redimio mis redimiui. I renū sit cingulum a re et diadema cōpositur redimio redimis redimitū redimie quarte coniugac̄. i. coronare. ornare et cor̄ di ubiq̄. vñ ouid̄ epr. Bachus anus bachi coniunct redimita corona. Inuenitur etiā; redimio mis qd̄ cōponitur a re et emo is. et cor̄ similiter di. et est tercio coniugicōnis. vñ iusl̄ Est redimie q̄te d̄ se faciens redimie. Ac redimio redimis inflex io tercia dicit. unde redimitus ea tū. ornatus coro natus. et p̄d̄ mi. unde redimitis casus datui nū meni pluralis p̄nl̄ p̄d̄. h̄ redimitis iibum a redimio mis cor̄ mi. daniel secundo tempus redimitis
Redimitis redimita redimitū in redimio vide
Redimo. a re et emo cōponit̄ redimo is. interponit̄ d̄ causa euphonie. et est redimere. eripē. saluare. iteq̄ emere ul̄ qd̄ suū fuerat retio emere et recuperare. qui enim emit alienū emit. q̄ redimit h̄ redimit p̄p̄ne qd̄ suū fuit. et suū esse desit. vñ ihesus cnstus p̄p̄ne est dictus redemptor humani genesis. q̄ cū p̄us suū fuisset id amiserat in trans gressionē p̄cepti eius. et cor̄ di sic dixi in redimio
Reditur. a redō dis penl̄ p̄d̄. h̄ redditur a redō is corripit di. et geminat d̄. vñ iusl̄. Redditus ex redō redeo redis indereditur. Similiter redite a redeo is p̄ducit di. et scribitur per geminum d̄
Reditus. a redō is dī h̄ reditus tuus tui. penl̄ corripti. et significat duo. reditus enim dī id qd̄ redditur quia singulis annis redit. vnd̄ ouid̄ si ne titulo. Turpe thori reditu census augeie patet nos. Item reditus. i. reūlio. unde ouid̄ epr. vela q̄ro reditu ubi carē fide. Inuenit̄ etiā; redditus aū p̄ geminū d̄. a redō is d̄ q̄ h̄ēs in suo loco.
Redimius uiua uū penul̄ p̄d̄ in recidiuīs est.
Redicto cas cōponit̄ a re et octo cas et interponit̄ d̄. et est redictare iteq̄ occare
Redoleo. a re et oleo infposita d̄ redoleo les redoleui ul̄ redolui redoleti uel redolitū. bonū odo rem emitere. et dī tantu; redolere de bono odoe. olere tantu; de malo. Item redolere accipitur transiū qd̄am translacōne. ut hec dō redole signifi catōnem illius q̄si habet ul̄ retinet̄ q̄si quodaz o doce representat. vide in oleo oles
Redorno. a re et dorsum cōponit̄ redorno sas aui are. i. retro a posteriori dorsum scindere. unde dī e quis redorsatus est a posteriori
Reduco cōs aliquādo corripit p̄mam. aliquā p̄d̄ et hinc geminat d̄ sicut dixi in redduco p̄ duo d̄
Redundo. ex re et undo das cōpo. I m̄ suo loco mitur redundo as aui are. i. retro undare. neuti. re dire. et interponitur d̄ causa euphonie. et p̄d̄ da ut redundabis redundabam dundare dundatus.
Redux ducas cōmuniſ ge. qui redit. et cōponit̄ a re et dux ducis. ul̄ deziuat̄ a reduco cōs reduxi et cor̄ du. q̄ tenet natuām huius p̄teriti duxi qd̄ naturaliter cor̄ du. sicut ostendi in duxo cōs. et in
Refectoriū. a refico cōs dī h̄ refecto. I dico dīas riūm nj. locus ubi reficiuntur famelici. Itēz refectorium. locus ubi comedunt insimul fratres uel

Refectus ta tū. repletus. recreatus. I monachī
Refello. a re et fallo lis li lese. i. repellere. falsificare. et fm̄ usum caret sup̄. fm̄ autē artez debet facere refellum. sicut fallo refelli falsum. et ut dicit p̄p̄ refellit impugnat refutat. redarguit. reuincit
Refercō. a re et facō cōponit̄ refercō cōs si tum refert̄. i. replere quarte conjugat̄. unde refert̄ ta tū. repletea. et referto tas frē fm̄ hug. p̄p̄ uō digit̄. referta. plena bñ farta obessa crassa
Refero. a re et fero cōponit̄ refero refeti retu b̄ relatiū refere id est recitare renūciare. dicere re portare ul̄ referre retro ul̄ iten ferre. Item refere i. distare. et fm̄ h̄ sepe tenet̄ impsonaliter. ut re ferat an facias h̄ ul̄ illud. Item refert̄. i. p̄dest. ul̄ p̄ tinet ad officiū ul̄ ad utilitatem alcuīus. et fm̄ h̄ est semp̄ impsonale. ut refere semp̄. et construit̄ cū ḡtō cuiuslibet casuālis exceptis genitiis p̄cī palii p̄nominiū cū quibus non constituitur causa coincidēce. Sed p̄ ilib⁹ construit̄ cū ablutiis fēmininis suorū possēdiūorum. ut refert̄ socratis. ul̄ mea uel tua uel sua uel illius. i. p̄dest sociatis uel michi uel tibi uel sibi ul̄ illi. uel p̄tinet ad officiū socratis. uel meam ul̄ tuam h̄ hug. Et scias q̄ re ferit̄ p̄ distat. p̄d̄ p̄mam. Vnde quidam. Stultus si qua refert̄ que sunt ea non puto refert̄ Item prudencius Nil refert̄ armis palmis contingat dolis ue. Et ideo dñt quidam q̄ h̄ p̄d̄ re. p̄dūlūt̄ in refert̄ impsonali. Vel dic q̄ producitur p̄one
Refessus la sum. In refiteor teris inde
Refert̄ ta tū. In refert̄ tis est
Reficio. a re et facio cōs cōponit̄ reficio cōs fe ci fectū. i. restituē. recreare. Et corripit h̄.
Refitor. a re et facitor cōponit̄ refiteor teris. refessus suz. i. iteq̄ fatei. ul̄ retro fatei et negare
Refocillo las. In focillo uide
Refragor. a re et fragor garis qd̄ nō est in usu cōponit̄ refragor garis gatus sum gari. i. resistere. vñ h̄ et h̄ refragabil et h̄ le. cui p̄t resisti. unde refragabilit̄ adiūbiū. et h̄ refragabilit̄ tis. Et cōponit̄ irrefragabil et h̄ le. i. inuincibil. et
Refrigeo ges. In frigeo ges uide I p̄ducit fra.
Refrigeo. ex re et frigeo ras. cōponit̄ re frigeo ras rauī rare. i. releuare. consolari. refrigeo
Refringo. a re I num dare. uide in frigeo ras et frango q̄s cōponit̄ refingo q̄s refregi refractum gere. i. iteq̄ uel retro frangere
Refugium. a refugio q̄s dī h̄ refugū qij. auxiliū. tuteila. securitas. adiutorium
Refugus ga gum p̄nl̄ cor̄. Et dicitur a refugio
Regio. a rex dī regio onis. patria regi subiecta vñ regionariis ria num. ad regionem pertinens uel de regione exīs
Regionarius ria num. In regio est
Registrū. a rego is dī h̄ registrū tri. quid̄ lib̄ d̄ re ḡmine ecclēsie. scilicet ex cōs dictis ecclā r̄ḡt̄ h̄ hug. P̄p̄ dī registrū lib̄ qui reū gesta memo riā continet. unde et dī quasi reī gesto statuo
Regiuncula cule dimi. id est parua regio.
Regno. a rex diuaf̄ h̄ regnū. terra et districtus regis vnde regno nas. regnum obtinere. Et cōponit̄ conregnō nas. i. simul regnare. Regno et ei us composita sunt neutra et absoluta cōgnīs q̄t̄ ponantur transitue. ut iste regnat hanc terrā. i. regnando obtinet ul̄ possidet. vñ inuenit̄ in tercia p̄sona passiuoz fm̄ hug. ps̄ uō dicit in li vñj A

pud latinos nomina dignitatu; plura q; ex ubi;
ul' nominibus nascimur que faciunt uba. ut impa-
tor ab impando. si rex solu; q; a regendo nascitur
peperit ex se aliud ubum regno regnas

Rego gis xi eti. corrigit. gubernat. administrat.
Et d; regere q;si recte agere. et est ethimoloia. vñ
rectus ta tñ. et cōpatatur. vnde recte tuis simus adū
biuum. et h; rectitudi dinis. Rego cōponit arigo
gis. i. sursum ul' ualde ul' ad aliquid regere. corn
go gis. castigare ul' emendare. dirigo gis. q;si in di
uisam ptem regere. Enigo gis. ex ymo sursum regē
Item rego cōponitur cu porro qd; est longe et d;
porro q;si pcul extenderet et regere. Itē rego com
ponitur cu p et d; pergo gis. i. ire. vñ cōponitur
a pede et rego. vñ d; pgo q;si pedem rego. et est e
thimoloia pocius q; cōposito. Itē rego cōponit
cu susum ul' susum et d; surgo gis xi ere. q;si sur
sum me regere. Itē surgo gis. sursum rego. Rego
et eius cōposita sunt actua preter pergo et surgo
que sunt neutra cu omnibus suis cōpositis. Itē
omnia faciunt pteriti in rex et sup in rectus. Et
cor pmam rego gis. si rex regis qd; ab eo nascit
pd re. vñ usus. Si bñ regna regis es dignus no
mine regis. Racō autem quare rex regis pd re.
lict ubum rego gis a quo nascitur ea; corripiat
est q; tenet naturam huius pteriti rex qd pmaz
pd naturaliter. sicut duxi pteriti cor pmam na
turaliter sicut uult ps. vid in duco cis. Et ut dicit
pap. reges a regendo dicti. Non autē regit qui nō
corrigit. recte ergo faciendo regis nomen tenet pec
Regredior ex re et gradior co i cando amittit.
ponitur regredior deris regrefus lumen. i. rediē. re
Regula. a rego gis d; h; regula qule retrogradi
norma uiuendi. q; rectam uiam uiuendi prebeat
ul' q; ad recte uiuendū regat et decinare non per
mittat. ul' q; qd pium est et distortū corrigat et
ad rectitudinem reducat. Regula est que rem que
est breuiter enarrat. Regula etiā d; instrumentū
edificorū q;si recta q; sit recta et impedimentū n
habeat. vnde h; et h; regularis et h; re. regulariter
regularitas. et cōponitur irregularis re lancez. v
sus de significacionibus regule. Regula pceptū dñe
normam regula lignū. de vijs regulis titonij dixi
in fine quarte partis. vide in nota

Regulus li mas ge. i. puius rex etate ul' regno
ul' dignitate. et cōponit surregulus sciliz puius re
gulus. Item regulus quedam pua aus sic dicta a
puitate sui. Item regulus d; quidam serpens sciliz
basiliscus rex serpentū. Item et sibulus d; q; sibu
lo occidit ante q; mordeat et exurgat. vnde usus.
Regulus est serpens aus et rex puius omnis.

Rehabeo. ex re et ha. i. vide etiā in basiliscus
bed cōponitur rehabeo bes bui bitū. bere. i. itē
habere qd iam habuimus et habere desinimus.

Reiectus ta tñ in reiicio reiicio est. i. et cor ha
reiicio ex re et iacō cis cōponit reiicio cis rei
ci rejectū reiicio. i. itē ul' retro iacere. Et inde re
iectus ta tñ. et rejecto tas f;e. Et scribit reiicio p
duo. i. cōponitur enim ex re et iacō. et mutatur
a in i. De hoc dixi in iacio iacis

Reiuenesco cis mithoatiū a reiueneo nes
relatō onis. a refero refers d;. ul' a relatus ta
tum relati addita o. Et est relatō rei puius cognite
iterata cognito. ul' relatō est ante late rei secun
da representatio. De relatore diuinau psonau dixi

Relatiū. a refero fers d; relatiū. i. in ppterias

ua uū. qd ad aliquid refertur. vñ pcam qd itē
fet aliquid ad memoriam quasi ierū portatiū. Cum enim dico sortes legit per h; nomen sortes
sortes cognoui. Cū postea subiungo et ipse dispu
tat p illud pnom. sortes refertur. i. itē fertur
ad cognitōnem. vnde et illud pnom d; relatiū
q; sic aliquid referat. et caret uocatio nomen re
latiū. vnde usus. Que querunt que distribuunt.
referunt q; negant q; Infinita quoq; casu carue
uocante. De relatiis substantie et accidentis dixi

Relatus a t. a refero fers. Et ut d; Relatiis.

at pap Relatiū pñl pd. reportatiū ul' ad aliud da

Relegatus a u in relogo as ē. Utum uel dictum
relego gas gau; cōponitur a re et lego gas. et
est relegare remittere. et relegare est dampnare in
exilij mittere. vnde h; relegato onis. quoddaz ge
nus dampnacōnis. cu; aliquis p aliquo cōmiso
interdicebatur a patria. et privatum uidebat dis
cedere. et sua non amitterebat et spem habebat re
uictandi. vnde relegatus ta tñ. sic dampnatus. et
d; relegare sic dampnare. q; relegatus semp habe
bat spem ut retro legaretur. i. ut reuictetur. Itē
relego potest cōponi a re et lego gis. Et tunc decli
natur relego gis tercie coniugacōnis. i. itē ul' re
tro legere. et retinet e in plensi. qd multat in alijs
cōpositis a lego. sic dixi in lego. Et pd relego as
pmo coniugat le. sed lego gis tercie coniugat. cor
le. vnde usus. Lectoz sic releges viciū qd ab arte
releges. Quisq; relegatus sua cu remeabil habebit

Relego gis gi penk correpti. vide in relego gas

Retido lidis retro ul' itē ledre. a re et ledo dis
pd li. vñ relisus lisu lism. retro ul' itē lesus.

Religio. a religo as d; h; religio onis q; nos reli
get ad dei filiiū et cultū. ul' religio a relego gis.
q; religiosi relegint et retractant que dei sunt. vñ
religio d; a rigo gis. q; rigida sit. Et est religio
iūtus que superiori nature quam diuinaz uocant
cultū ceremoniam q; confert. Et inde religiosus a
vm. et cōpatir. Et cōponitur ireligiosus sa sum
. i. non religiosus. et cōpatir. et ut d; in pap. Re
ligio est appellata q; p eam religentus vni deo a
nimas nostras ad cultū diuinū uinculo suuendi.
Beatus autē iacobus sic dicit. Religio munda im
maculata apud deū et patrē h; est uisitare pupil
los et uiduas in tribulacōne eoz. et immaculatū
se custodiē ab h; seculo. vide in episcopus et in ho
noro. Item de statu religiosoz respectu seculariu; z
bonoz dixi in ordo et in presbiter. Itē de habitu
uili ul' de uestibus religiosoz dicam in uestis
linino nis relei relitū cōponitur ex re et lino
nis. et est relinē itē linē. et discoopire. sciliz ab o
re dolij operculuz remouere qd fit qñ est euacu
tum. et corripit li in supimo. et in presenti et ubiqz

Relinquo. a re et linquo quis cōponit relinquo
quis qui relictum. i. deserbo. et pd li reliqui preteri
tum. h; reliqui nomen plurale de reliquis q; quiū.
cor pñl. vnde usus. Sunt homines reliqui memo

Reliqui potest esse. i. rans quos mente reliqui
nomen uel uerbum vide in relinquo.

Reliquie. a relinquo quis bee reliquie aq. et h;
pmam breuem h; donatiū. vnd p vnū l scribi d;
licet aliquñ necessitate metri addatur vnū l ut pri
ma pducatur. vnde iugl in pmo eneid. Troas re
liquias danaū atq; immidis achilli. et est ibi open
tess. Et reliquie dicuntur ptes residue. Item reli

quile dñr ossa et uestimenta sanctorū que nobis re
linquunt ut eorum meita recolentes eos digne
ueneriemur et eorum uitam imitemur

Rebrium est. restat. super. sūm papiam
Relis relata relisum penl pdicta in relido est.
Relito relites ite ul retro lateo. et componit
Reluctans tis. con. y. a re et lateo. et corripit h
tra luctans. resistens. compugnans. incertus. hesi
tans. pendens. et dicitur a reluctor. reluctans
Remando remandas. in mando mandas est
Rematorpore. Podo componit cuz rema qd est
herbū. et dī h rematorpore ppe. i. ubi cōfumacō
ut in ubib ficticō. que sunt plara et inuenta per
rematorpore ut tinnit. vnde rematorpore us a u.
ad rematorpore ptinens. ul platū ul fictum per
rematorpore. et compēndit aliqñ sub onoma
tupeia. sicut dixi in onomatopeia

Remedior. a remediu dī remedior anis remediu
tur cū re et dī remedior tē. Inde h remediu dij
medicina que post lapsum succurrunt. et hinc hoc
remediolum remediolū diminutiu

Rememoratus memorata tū in memoriō vide.
Remensu mensa mensum in remetior tins est.

Rementus rementa rementū in reminiscor vide
Remeo. a re et meo as cōponitur remeo meas
meau meare. i. redire retro meare ul ite meā
Remetior. a re et metior cōponitur remetior iris
remetus ul remensu sum remetini. i. ite metin
ul reddendo metin. Et est deponens et pō me. In
uenit tamen in passiu significacōne. vnde in e
uangelio lucc. Eadem quippe mensura qua mens
fuentis remecetur et uobis.

Remex. A remigo gas dī h remex gis. qui re
mū agit. Qd autem dicē remex. i. remi actor po
cius est ethi qd cōpositō. et formatur genitius a
nominatio o mutato in J et ablata lr. x et ad
dita gis. vnde dicit ps in vi li. In x desinencia si
a ubib sint in go desinentibus ablata x et addita
gis faciunt gis. ut gregō grecō gregis. remigo re
mex remigis. Et eciam mutatur e in J cor. vide

Remigium. a remus ul a redi eciam in remus
mex h remigū gis. i. actus ul officiū remigis ul
remigi. Quidam dicunt qd remigū est remoū col

Remigo gas gaui gare. Mlectio. vide in remus.
.i. remum agere. et dī a remus. et componitur a
remigo gas. i. ad litus remigare. corre remigo corre
migas. diremigo gas. diuisio modis ul in diuisas
partes ul dissontane remigare. Ca autem dicitur
remigo. i. remū ago pocis uideatur ethi esse qd cō
memiscor. memini cō J posicō. et corripit mi
ponit. cū re. et dicitur reminiscor remisceris. i.
recoardari. ad memoriam reducere. recolere. Et ca
ret supino et supplecōne p̄teati. qd caret p̄ncipio
pteriti temporis. Et h uē est sūm usum. Nam sūm
autem debet facere rementū et rementus. vñ di
cit ps in li x a reminiscor sup ul p̄cipium p̄teriti
ul futuri in usu non inueni. Quamvis racō qd re
mentum. quid cōmentum exigit dici

Remissus remissa remissum in remitto vide
Remis indeci. qdā; ciuitas. vñ remensis patriū
remitto. a re et mitto cōponitur remitto tis. i.
retro ul ite mittere ul dimittē et condonare uel
dissolue ul lenire. non ex toto intendē. vnde re
missus sa sum qd retrōmittitur. ul qd non ex to
to intendit h p̄aq plenitur. vnde et quoddaz ad

ublīm dī remissiu qd designat remissionem ali
cūs rei sūm hug pāp nō dicit. Remissus. fessus
benignus. simplex. indulgens. dimissus

Remora. a remoī rans dī h remora re. i. mo
ra impedimentum. Vnde linus Qd nam nox gres
sūt meo remoram facit. et corripit mo.

Remoram inis ge neu. i. mora ul impedimen
tum et p̄pē gressuū. et dī a remoī. et p̄d ra. vñ
ouid meta iiii. remoramina que ipsam nocebant

Remulcu. a remus dī h remulcu cō. fūtis quo
naus diligata trahitur vice remi. vnde remulco
cas. i. remulco nauem trahere ul nauem remulco

Remus. a remoueo ues dī y. ad litus deducere
h remus mi. qd remoueat et concuat fluctus. vñ
h remulus li dimi. et remillus li dim. Remus cō
ponitur h biremis nauis qd habet ordines duoū
remor. et h triremis quadremis q̄nq̄remis. ul
pentremis hexaremis a penta qd ē q̄nq̄ et hexa
qd est sex et remus. scilicet nauis que habet tres
ul quatuor ul q̄nq̄ ul sex ordines remor. Inueni
untur autem h omnia adiective et mobiliter decli
nata scilicet h et h biremis et h me et cetera sūm
hug. Et ponuntur isti uis in gis. Est remex du
cens est remus ductus in amne. At ubi remoū col
lectio remigium sit. vide in triremis

Ren. a riuis dī h ren renis sūm uarronem. qd a
renibus riui obſceni et cōnosi humoris derulant
Nam uene et medulle tenuiter liquorez. desudant
in renibus. qui liquor rufus a renibus calore uen
reō resolutus decurrit ad genitalia. Et a ren hoc
ren renis. idem qd ren ul porcellus ul ren dicē
quoddam intestinū. et interpretatur fluens. Et tūc
denuat a uō greco scili; reō qd ē fluo. et forma
tur genitū de ren ul ren a nō addita is. ut hic
ren huius renis. et h ren huius renis.

Renale. a ren h renale huius renalis zona circa
renes. et h et h renalis et h le. ad renes ptinens.

Renitens renitentis in nitens exponit

Reno onis. vestis de pellibus sunt eni; renones
sūm ysis uelamina humeroū et pectoris de pellib;
uilloſis usq ad vmblicū. Et dicunt sic non a reni
bus sed a reno germanie fluvio ubi hijs maxime
utuntur. Renones eciam uilgo dñr repti. qd lon
ctudine uilloq quasi reptant

Renunculus. a ren h renunculus li dimi p̄uis
ren. vñ renunculi dicuntur intestina quedam reni
bus adhærentia. et sunt rotunda ad modum testi
culor. et sunt comedibilia

Renuo renuis in nuo nūs vide

Renus reni in rodanis vide

Reoz reris ratus sum in ratus exponit

Repagulū. a repando die dī h repagulū li. i. o
bex qd ad impedimentū opponitur qd claudat et
pandat ite ut sera. et corripit gu

Repando die pandi tere. recurvare. uel claudere
ul recudere. et fact sup in sum p̄ geminū s h ps
et hug. Inuenit eciam repandum n p̄cedente s. et
cōponitur ex re et pando pandis.

Repandus a re et pandus cōponitur repandus
da dñi. i. recurvus. qd acutū est cū illud retundit
est repandum sūm hug. pāp uero dicit. repandum
recurvum reparatum repandum

Reparo reparas in paro paras est.

Repatrio repatrias. ad patnām remeare. et com
ponitur a re et patnia.

Repedito repeditas in repedo repedas est
Repedo das davi dare cōponitur a re et pos et
di repedare. retro pedes dare. remeare. vñ equus
di repedare cū retro pedem iacit et p̄cutit. vnde u
sus Retro pedem iaciens repedat repedat q̄ reue
tens. Inuenitur etiam repedo dis. et tunc p̄d pe.
sicut pedo pedis. vnde quidam. A pede dic repedo

Repedo repedis in pe. sed dat tibi pedo repedo
do pedis uide. et in repedo repedas

Repello lis repuli repulsum cōponitur ex re et
pello pellis. Et est repellere retro pellere. Et scias
q̄ repello ubiq̄ habet unū p. vnd p̄mam cor. ut
repuli repulsi. ramen autores geminant p in tez
ca psona pteriti ut faciant p̄mam longam. vnde
Lucanus. Repulit a libitis immensis hibz eqno
h̄ ouid in p̄ma psona recte cor dicens. Queq; fe
res repuli doctis medicantibus ignes.

Rependo a re et pendo dis cōponitur rependo
dis rependi rependere. i. reddere remunerare.

Reporio. a re et pario ris cōponitur reporio ris
pen reptū. Et scias q̄ repimus ultro occurencia.
Inuenimus quesita. vel regire est scire de re p̄dita
ubi sit. Inuenire autem est rem p̄dicam rehabē.
Sm huc. In ḡcis autem dicit. Quesita inuenio re
p̄s q̄ s̄or̄ parat ultro. et ut dicit ps in x li regio
duplicavit p in p̄terito quippe diminuta una fil
laba regio repi. et simile est pteriti a comporio
comperi. Item nota q̄ regio in hijs que ueniunt
a pteriti non geminat p. vnd p̄mam cor. h̄ in pie
tinto geminat p. et sic p̄ducitur re. ut repen. sup
ii o p̄ unū p̄ scribitur. et p̄mam cor. ut reptū. reg
iii c xviii. Eo q̄ minime repieris. et debet ibi p̄

Regrot auror inuenitor sm pap̄ i unū p̄ scribi
Regtum est supinum de regio regis

Repetendus in repetundus est
Repetitio in coloribus est in mij pte

Repetendus. a reperto tis deriuatur repetendus
da dū. et sm antiquos repetendus da dū. vñ re
petunde daq. dicunt pecunie repetere siq; mos
erat rome. q̄ si quis depositisset pecuniam alicui.
nec poss; eam rehabē ueniebat ad p̄torem. pretor
uō mandabat debitorem et constituens terminus
quendam. p̄cipiebat ut infra terminū illuz pecuni
am p̄ficeret et reddiceret. Et tunc poterant dici pe
tunde daq. Si uō debitor in termino non p̄ficeret
tertū depositor ueniens ad p̄torem pecuniam
repetebat. Et inde dicebantur repetunde daq. tūc
uō debitor damante p̄tore reus erat repetundaq.
vnde salustius. post paulo catilina pecuniaq; repe
tundaq; reus. Item consuetudo erat antiquitus ro
me q̄ legatus respublike acciperet p se et p suis
nictuibus de communi ubicumq; esset. h̄ non ult
q̄ deberet. finito postea termino illius cū alius le
gatus eadez deberet fungi legacōne. secū dicebat
legati pteriti anni et licebat cuiq; ibz infra xl dies
querimoniam facere de eo q̄ pecuniaz ultra q̄ d
bezier accepisset et pecunia repetere supflue accep
tam. et talis pecunia sic repetita dicebat repetun
de daq. et tunc si ille non posset se excusare reus
erat repetundaq; et cogebatur eas reddere

Repilo las iteq; pilae. et di a re et pila. et p̄d pi
Repingo gis a re et pango gis q̄ est coniugē
ul impelleto. cōponit̄ repingo gis repagi repac
tum. i. iteq; ul retro impelleto. potest etiam repin
go cōponi a re et pingo gis. Et est repingo. i. i

Repo pis rep̄i reptū repe. i. laten. i. iteq; pingo.

ter intrare. ul uentre et pedibus ire ne faciunt ser
pentes et pisces. Et cōponit̄ cū in et di impo
pis. intro rep̄e. Item obrepo pis. vndiq; ul contra
repe. Surepo pis. Repo et eius cōposita sunt
neutra et faciunt sterituz. In pis et sup̄ in ptū. Et
p̄d hanc sillabam re. vnde ouid opp. Sed mouz
obrepens somnus ouile caput.

Repofocibū h̄j est id qd regit igne; in nocte ill
qd retro penitū q̄si clūm foci sup̄ qd a posteriori
pte foci ligna ponunt̄. qd vulgo lar diaſ. Et cō
ponit̄ a repono et focus et clūm

Repeti p̄teritum in reperio vide

Repulit in repello repellis uide.
Reptile. a repo repis p̄ dicit̄ b et h̄ reptiles et
b le. vnde reptiliter adiūbiū. Item a repo pis rep
sum tu u in o repto tas fre. vnd reptito tas aliud
fre. Et cor̄ penk̄ reptilis. vnde in aurora d̄. reptile
subiect̄ cū prestas eis famulatū. Et scias q̄ reptili
um quedam genera sunt terrestria. quedam aqua
tica. d̄ enim reptile qd se repit. h̄ autē contingit
multiplicit̄ quoddam enim repit se itute costau
ut serpentes. qdām uī quonundam anulorū. ut a
nimal anulosu;. quodāz uī oris ut quidāz uīmes
qui ore terre affixo rotū corpus post se trahunt
qdām uī est qd uī pennulaq; quarundam se mo
uet ut pisces. Et uniusaliter omne animal uidetur
reptile dici cuius corpus non multū a terra eleua
tur p̄ instrumenta motus. Et ut dicunt quidam.
reptilia p̄p̄e sunt aquaꝝ rependia uō terre. Ita ca
men p̄petas non semp̄ obseruatur. vide etiam in

Repudiuz. podiuz cōponit̄ cū re et Urepens
d̄. b repudiū dij. ul repudiū cōponitur a re et
pes pedis. i. repulso. ul scriptū repulsionis qd sub
testimoniō testiū p̄senti ul absenti mittituz. Et in
de repudiō dias. repellere refutare sm huc. ul re
pudiu. d̄ dissidiū. diuociu. repulsio mulieris a vi
ro. ul a re et pes ut dictum est cōponitur repu
diū q̄si repudiū. Cū enim repudiat̄ mulier tunc
repedit. i. reūtitur ad suos. v̄l cōponitur repu
diū a pello pellis et edes qd est domis. vnd re
pudium q̄si repellendum. i. repulsio ab ede.

Repuli p̄me psona vide in pello pellis

Repullulo repullulas. in pullulo pullulas vide

Repulsum supinum vide in repello repellis
Repulsum. a repello lis. repulsi la sum. i. retro
pullus. fugatus. electus. Et h̄ repulsa se. i. repulsio
Inuria qua repellunt̄ homines ab honoris peti

Requetus ta tū. in quieo quies m̄de p̄cione.

Requirio requiris. In quero queris uide.

Res rei. in realis exponitur Res cōponit̄ cū
publica. et d̄ hec respublike. huius respublike Sed
p̄t quei. an sicut fit ista comp̄ respublike. possit
fieri h̄ comp̄. mulier alba Ad hoc dico q̄ om̄is
comp̄ immutat̄ et cōmoditatē h̄z. alioquin ē
mutilis et non tenenda. Dico ḡ q̄ ideo respublike
est una comp̄ ut aliquid immutet. Nam q̄i res
publica sunt due p̄tes. Idem est res publica qd res
notoria et manifesta. cū autem ē una d̄cō cōpo
rita Idem ē respublike qd cōne. Nec mutatio non
contingit in mulier alba. q̄ sua esset una d̄cō cō
posita. sua nec semper h̄t p̄ muliere alba.
et sic nulla esset utilitas in tali cōponē vñ non

Resecro reseclas. a re et sacro. **R**est faciān.
cōponit̄ In sacro sacras est

Reses. a resēdo des d̄. b et h̄ reses resūnia nūmo,
et quasi retro morans. Et corripit h̄

Resigno natus. In signo natus est

Resilvo lis In latio lis uide.

Resina ne pñl pñ. ði lacma sudore exalata lig non. ut cerasi. lentisci. balsami. et aliaq arboq uir gultor que sudore pbantur

Resipio lipis In sapio pis est

Resipisco cis In sapio pis est

Resisto tñ In sisto sistio est

Resolutoricinioz. a resoluuo uis ði h resolutoriu mñm nñ. i. acus pectoralis. scilicet firmaculu quo camisia sup pectus firmatur uel quo palbum as strangitur uel instrumentu quo cnes discriminantur Et tunc componit a resoluuo et cincinno quod e capillus Marcial in ierula resolutoriu qd flam magi instar Quidam tñ legunt p diabu bus pribus sciliz resoluto et ricinio Et e ricinum idem quod diximus esse resolutoriu. quod qd quis uerit sit tam p una pte melius legitur resolutoriu. si quis consideret copulacionis uim et ordinem

Respecto. a respicio respexi tu. u in o fit respecto tas fte ubum. i. sepe ul frquenter respicio

Responsorum In responsu m est

Responsu m. a responso las qd est frequen de re spondeo des ði h responsu m si. et h responsoriu sed responsu m qd datur. responsoriu ubum ul u sus qui sepe iteratur. Et ði sic qd uno desinente id alter respondet. unde responsiu a u. et responsoriu a u. Hic nota qd sicut dicit origenes sup illud luce ij. Inuenient illu in templo sedentem in medio doctoq audientem illos et interrogantem inuenit in medio pceptoq ihesu non eos docens si interrogans. ut nos doceret quid pueris qdissa pientes et eruditu sint conuenient. ut audiant poci us magistros qd docere desiderent. se uana ostenta cone non iacent. interrogabat moq magistros no ut aliquid addisceret. sed ut interrogans eruditu. Ex uno quippe doctrine fonte manat. et interrogare et respondere sapienter. et eiusdez scientie est sci re quid interrogas quid ue respondeas.

Respublica in res exponit

Respuso. ex re et spuo componit respuo uis vi vti uere. i. iteq ul retro spuè uel recusare. rennuere

Restauro ras in stauro ras vide *U*ulpiendre. e.

Resticula. a restis ði hec resticula le dimi. unde reticularius ria nñ. qui facit resticulas ul ad eas pñiens. Resticule eciaz sunt quas succinctoria ul redimicula et pñne rebrachiatona appellare possi

Restinguo is. vide in stinguo stignis. *U*mus.

Restio. a restis ði h restio onus. qui fact ul uen

Restis. a rete ði h restis huius res *U*it restes

res. i. finis ul qd fit ex finibus et ad aliquid tra bendu. et dicuntem restos. qd hijs recta tenduntur ul

Restitit repente ul retro *U*ox rates contineant.

stent. abnegauit. contradixit. recusant. Nam deriuatur a resto ul restito. restito autem et resto restis restiti facit. sicut consto et constito constri. pñsto et pñto pñsti. et corripit sti sm papiam

Resulta resultas in latio salis uide.

Restituo. ex re et statuo componit restituo is.

Et est restituo retro ul iteq statuo. unde restituere importat redditioz illius rei que iniuste ablata est. Hic potest queri an teneatur semper restituo ille qui accepit rem alienam. Ad h dico qd circa illum qui rem alienam accepit duo sunt consideranda scilicet ipa res accepit et ipa accepit. Rœ autem rei tenet restituo qdii apud se eam habue

rit. qd habet ultra id qd suu est debet ei subtribu et dare si cui dect fm formam commutarius iusticie Sed ipa accepco rei alienae potest tripliciter habere. qñc enim est iniuriosa scilicet contumeliam existens eius qui est rei dñs. ut patet in furto et in rapina. et tunc tenetur ad restitucoes non solu racone rei si eciaz racone iniuriosa accepit. eciam si res apud ipm non remaneat. sic enim qui percutit aliquem tenetur recompensare in suriam passo qd apud nichil apud ipm maneat. Ita eciam qui furatur ul rapit tenetur ad recompensa coes dampni illati. et si nichil inde habeat et ul terius p iniuria illa puniri debet. Alio modo alius accipit rem alterius in utilitate suam absq iniuria cu voluntate. scilicet eius cuius res est sic patet in mutuis. Et tunc ille qui accepit tenetur ad restituconem eius qd accepit non solu racone rei si eciam racone accepconis eciam si rem amiserit tenetur enim recompensare ei qui graciem fecit qd non fieret si p h dampnū incurat. Tercio modo aliquis accipit rem alterius absq iniuria non pro sui utilitate sicut patet in depositis. Et ideo qui sic accepit in nullo tenetur racone accepconis. qd ipmo in accipiendo impendit obsequiu. tenetur autem racone rei. et ppter h si ei subtribatur res absq sua culpa. non tenetur ad restituconem. Secus autem est si cu magna sua culpa rem deposita amitteret vide in satisfatio. et in elemosina. et in emo. et in

Rete. a retineo nos ði h rete tis. qd reti furore pisces ul aues. et facit ablatiu in i reti obiz

tamen faciebat in e. unde ouid in quinto fastou.

Cur tibi p libitis clauduntur rete leones. rete p re

ti. Et dicuntur retia quasi retinencia.

Retento retentas in rento tentas vide

Reticulul li ði a retineo nos. et dicuntem retiacula in modu retis facta. et est reticulul sicut et reticulum dimi a rete scilicet puu rete. reticulul eciaz ði puu intestinu tenus ul qsi reticulatu eo operit

Reticularius ria nñ. ad rete pñiens ul de *U*nitalia ciprens. ul qui retia facit. et ði a rete. et accipit e

Reticula a rete ul mitra uirginalis *U*tonu de c

Reticulum in retaculum est *U*rapitis

Retineo nos nui retentu retinere. i. iteq tenet comitare. et cōponit a re et teneo es. et cor ti. facies.

tus. Queritur euentu socius tam arte tenet. Res breuis est queri sed retinere labor.

Retio retis tui tire ði a rete. et est retire reti capere. Et componit uretio tis. illaqueare impedire.

et est actium cum suis compositis. et producit re

Retiolul. a rete ði h retioluz li. illud qd colligit omias. sic dictum qd quasi puu rete est. uel qd retinet crines ne effundantur

Retiosus torso torsum in retortus ta tum vide

Retortus ta tu ul retiosus sa sum qd idem est.

Si a reticulo que res retorsi sum ul retortu. et dicitur retortus iteq cruciatu ul retro ul iteq flexus

ul iteq uolutus sicut filii big filati. vel retortus

iteq missus sicut iaculul qd iteq mittit in hostes

Retrecto retrectas in trato tractas est

Retimentu. a retineo nos ði h retinaculu et h

retimentu ti. quasi retinimentu. retimenta sunt ea loca in quibus digeruntur stercore. ul que retinent capita uenau. Ambrosius. Laxant uincula quibus retimenta usq ad digestionis optunicatem

continebantur. Et iteq musculi quibus nascebant

Retro adubium loci. *U*numentou meatus

cōponit cū de et dī deretro. et cor̄ re. vñ in aur̄ dī deretro respiciat animo quicq̄ reliquit vide in
Retrogradus aris ari. i. retro ire. gradī **D**eretro retro. et componitur a retro et gradī dāc. et cōm̄it gra. Et inde retrogradus da diū. retro iens ul̄ gradiens. ut cancer dī retrogradus. et planeta est qñq̄ retrogradus. qñq̄ est pcessiūs qñq̄ stacōnianus et mulius. uicōslig. similiter qñq̄ est retro gradus. qñq̄ pcessiūs qñq̄ stacōnianus

Rettuli est pteritū de refero. et scribitur p̄ gemi nū t̄ sicut reperi et repulit in tercia p̄sona gemi nat p. tamen hou sup̄ compiunt p̄maz scilicet repulsum relatū repti. et ecīā eou p̄fētia. ut repel la. refero. repo. et cōm̄ipit tu rectuli

Retudi penultima cōrepta in tundo est

Retusus sa sum in tundo tundis uide. et p̄d̄ tu retusus in tundo tundis uide.

Reū id est radix **C**ubabau. reū qđ est radix componit cū barbabū ul̄ pontus. et dī reubarbaq̄ siue h̄ reponticū. id qđ est trans danubiū in solo barbaio. et h̄ circa pontū colligitur sic dictum. q̄si radix barbara ul̄ quasi radix pontica.

Reuvelo uelas. a re et uelo uelas per vñū l. vide **R**euverens. a reuereor reūs dīcīp̄ **I**n uelo uelas reuverens tis ge omnis p̄cipiūl. et p̄t esse nomen Et tunc compatur. vnde h̄ reuverencia cie. et p̄ cō posicōnez irreuverens. i. non reuverens. i. inuercedug. et compatur. vnde h̄ reuverencia cie. et cor̄ ue

Reuverens reuverens reuveritū sum. in uereor est **R**euveritus reuverita ueritū in uereor est. et cor̄ ri p̄uerso reūsas. retro usare. a re et uso usas;

Reuveror. ex re et uito ten̄s componitur reūs reuveris reūsus sum reūti. i. retro uite ul̄ redire Quod antiqui dicebant reūto reūs.

euuiſco cōs in uiuo uiuis vide

Reuuiuo reuiuis uixi. ex re et uiuo. et p̄ducit ul̄ reuma. A remus **V**et est reuiuere ireq̄ unore. dīcīt h̄ reuma matis. i. tēpestuosa maris inunda cō. ul̄ ille feruor aque q̄ fit ex remou agitatōne. Reuma eriaz est emp̄co ul̄ fluior humorū qđ duci tur ul̄ a capite ul̄ ab alio membro. vnde h̄ reuma tisma matis. i. fluxus abundantis aq̄ uel humoris

Reuumatizō as aui are. i. reuma pati ul̄ enītē. **R**euolutilis. a reuoluo **I** et deniuatur a reuma mis dī h̄ et h̄ reuolubilis et h̄ le. et reuolutilis le pñl̄ cor̄ in eodez sensu. Auḡ de cūitate dei. Mundū reuoluiles ortus eisdem circūbz insérte.

Reus rea reū. a re que petitur dī. que cōquis se leñis conscius non sit. reus tamen dī qđ diū ius in iudicō p̄ re aliqua petitur. et reus fiduciissor dīcīt a re de qua est obnoxius. vnde h̄ reatus. Item re us maiestatis p̄is dictus. q̄ adiūsus rem publicā aliquid egisset. Et quicq̄ hostibus consensisset. dictus est reus maiestatis. q̄ maius est ledere patrīam quem ciuem vñū. postea eciam ille qui ad usus maiestatem p̄ncipis egisse videtur ul̄ qui leges reipublice detulerat. ul̄ utiles arrogauerat s̄m

Rex regis p̄ducit re. vide in rego. **P**p̄iam resis interptētatur lecūtō. vnde h̄ rethorica ce q̄ si a copia locutōnis dīca. ul̄ rethorūm. ul̄ rethorōlio dī copia dicendi ul̄ loquendi. a resis. vñ̄ rethorica aris illa. vnde h̄ rethor rethorīs. et rethorīcūs ca cū. de illa arte tractans ul̄ ad illam artem p̄tinens. et h̄ rethorica cc. Et pluralites rethorica co

rum. et rethorīcī cōu. liber in quo docetur ars illa et cor̄ penl̄ genitū rethor thoris. h̄ rēctor rectōris p̄ c̄ sine h̄ p̄ducit ro. Et ponit h̄ post r̄ in p̄ dīctis. vnde dīcit ps. r̄ sine aspiracōne ponit in latinis. In grecis uo ul̄ p̄ncipalib. i. in p̄ncipio ul̄ geminata in media dīctione aspiratur. ut rethor rhodus. insula quedam s̄rbus. Juuenal'. Cedunt grammatici uincuntur rethores omnes

Rethor rhetoris in thesis vide.

Rodus insula est que ante osicus diceba

Riciniū idem est qđ **A**tū et cōm̄ipit primam

Resolutōrūcīniū h̄ bug. pap̄ sic dīc riciniū est m̄itronale. operimentū latine dictū q̄ dimidia e ius ps retro abiicitur. qđ uulgo mauortem dīcūt

Riciniū acus siue spinula quo uiginei crines discri

Ricinus. Rinos componit cū **V**imabāntur

rhinos qđ est canis. et dī hic ricinus ni. umis cani

nus qui heret in auribus canum

Rictus. a ringo qis dī h̄ rictus huius rictus. fera nūm̄ otis opico. ul̄ qđ dī rīsus in homine dīcūt

Rideo. a radio as dī rideo des **V**ictus in bestia rīsus nīsum. qui enim ndet dentib⁹ uidetur q̄si radi

are. vnde h̄ rīsus. et h̄ et h̄ rīsibilis et h̄ le. aptum natū rīdere. vnde rīsibilitē adiūbiū. et h̄ rīsibilis tatis. Rideo componit arideo des atrisi. i. ad ali

quem ndere uel cū alio rīdere. ex con et rideo. Et muta ē n̄ in r̄. derideo des deludere. vnde h̄ derisus sus. et h̄ derisio. et h̄ derisor. vnde derisorius a ū.

Item irideo des. i. deludore. surideo des. i. laten ter ul̄ post ul̄ subtus ul̄ paq̄ remissē ndē. Rideo et eius composita neutra sunt p̄ter derideo et iri

deo que sunt actiua et omnia faciunt p̄teritū in si et sup̄ in sum. Et p̄d̄ ri. vnde orat in epy. Noc

tuos lemures portenta thesala nde

Ridiculus. a rideo des dī ndiculus la de quo p̄t haben deriso ul̄ qui aliū deridet. uel qui in rebz turpibus ridet. et h̄ ridiculū li. i. derisio. vnde ridi culosus sa sum. et h̄ et h̄ ridiculatis et h̄ re. vnde ridiculose. et ridiculariter adiūbiū

ien rīcis in ren exponit.

Rigeo ges qui gere. esse uel fieri rigidum. scili; dūkē algere. corpē horre. sicut cū capilli erigunt̄. vnde rigesco os inchoa. rigeo componit dirigeo ges. irigeo ges. obrigeo ges. Rigeo et eius composita actiua sunt et carent sup̄. et faciunt p̄teritū in qui. et cor̄ hanc fillabam ri. vnde oujō epy. Vl̄ tima p̄cepta cornua molle rigent

Rigidus a rigeo es dī rigidus da dū. Et compa

tūt dīcīt simus. vnde rigide dius me adiūbiū. et h̄ rigiditas tatis. et rigidō rigidas rigidum facere

Rigo rigas gaui gare. i. mādefacere. humectare vnde riguius a vñ. i. madidus ul̄ fertilis et fecūdō. Et componit arrigo gas. i. iuxta ul̄ ualde rigare corrigo rigas. simul rigare. irigo gas. ualde ul̄ intus rigare. vnde irrigans tis ge omnis. et irriguius Rigo et eius composita omnia sunt actiua. et cor̄ ni. vnde theodolus. Addictus morti faciez rigat im

Rigo. a rigeo ges dī h̄ rigo oris. bre salubri ma me. i. fissura. vnde **I**. i. duricē. rigiditas h̄ rimula le. et rimella le ambo dimi. et rimosus sa sum. rimis plenus. Et compatur. vnde rimose sius me adiūbiū. et h̄ rimofitas tatis

Rimella rimelle diminutuum p̄ua rima

Rimor. a rima me dī h̄ rimor oris. i. scrutiniū et rimor aris atus sum rimari. i. scrutari. innestiga re. inquirere. a p̄cīs tractū. qui per rimas teare si

liquas et radices inquirunt. et componit primos
prefecte vel subtiliter rimam. Et est deponens cum suis
compositis. Et propter hoc hanc sillabam non. unde prospicere.
Morbida nimetus penetrata dextra salutis. Et in
gasmo domini. Scruzo ut experiar ut sanem uulnera

Rimula rimule dimi. puma rima, rimor
rimatrix. serpens aquam ueneno inficiens de qua
luce et iuxta. Rimatrix uiolator aque legitur ibi et na
trix uiolator. ut dixi in matrinx summa hugo. papio uno
sic dicit. Rimatrix serpens aquaz ueneno inficiens
In quoque enim fonte fuerit suum ibi immisceret ue
ingo gis. A ndeo deo domini ringo gis. Inuenimus.
rinxi ritum. i. irasci. indignari. murmurare. vel ric
tum facere. Ringo componit a ringo gis. Cornu
quod gis. obringo gis. Ringo est neutrum cum suis com
positis. et facit presentem in xi et super in cū. Inuenitur
etiam in deponenti genere. Et nota quod ringo ideo de
nuatur a ndeo. quod qui ringit quodammodo uidetur
representare formam ridentis.

Rinoceros. ceros quod est cornu componit cum ri
nos quod est naris. Et domini rinoceros rotis. idem ani
mal quod egoceros sum quosdam. vel pro aliis anima
li. Et interpretatur in nare cornu. domini quoque rinocer
eos pro uirili membro. quod rigat vel quod sit unicornis.
instar rinocerotis. unde iunenalis. Et magno cum
rinoceronte lassari. Predictus etiam animal dicitur
monoceros. i. unicornis. quod unum cornu in media
fronte habeat. Dic nota quod inuenitur hec rinocer
eos. et tunc genitus facit rinocerotis interposita
ti penes. propter ut sacerdos sacerdotis. et accusatus sin
gulans definit in em et in a. ut rinocerotem vel ri
nocerota. Et iste grecus accusatus inuenitur quod
in moralibus grecorum. et iste grecus rinocerotis inuenitur
deuteronomio c. xxxiiij. Cornua rinocerotis cornu
a illius. Item iste natus rinoceros inuenitur in iob
xxxix. Numquid uollet rinoceros fuisse tibi. Itz in
uenitur rinocerontis. et tunc facit grecus rinocerontis
et formatur a nato tuis addita. Nam ut dicit priscus
in vii libri. si enim dicas leon necessario seruas ut ge
nitus quoque sum grecos et habeat leontis. grecus etiam
in moralibus ponit minime leonem ostendit. et ab isto
nominatio rinocerontis descendit iste accusatus
rinocerontem vel rinoceronta. et talis accusatus
grecus inuenitur in iob xxxix. Numquid alligabis
rinoceronta ad arandum in loro tuo. Si autem in
ueniatur ibi rinocerota sine non in penes illa tunc
descendit a rinoceros rotis rotem vel rinocerota.
potest etiam dicitur hec rinocerus vel penes cor. et tunc
est natus latinus. et forma a rinoceros quod potest
esse grecus o mutata in u. Nam sicut dicit priscus
in vii libri. Ex grecis fit latinus grecus. mutata os
ultima in is. ut titan titanos fit titan titani. del
phin delphinos fit delphin delphinis. domini etiam
et delphinus natus. In multis enim inuenimus a grecis
factum latinum nomen. ut elephas elephantus. hic
elephas huius elephantis. et hec elephantus. a grecis
grecos elephantos huius elephantis. Et hic arabus
huius abos. hec arabus huius arabus. Et arabus bi. ni
tan titanos. hec titanus huius titani. Lucilius in iiii
ethiopis dixit pro ethiopis. rinocerus uolunt et ethi
opis. Sic ergo hec priscus a grecis fit natus latinus. os
mutata in us vel o mutata in u. ut ab elephantos
hec elephantus. et a rinoceros rinocerus. Item a ge
nitivo greco fit grecus latinus os mutata in is. ut ar
abs arabos arabus arabus. scias insuper quod ibero.
exponens illud iob. Numquid uollet rinocerus fuisse

tibi. Ita dicit rinoceros indomitus omnino nature
est. ita ut si quis captus fuerit teneri nullatenus pos
sit. Impatiens quippe ut fertur illico moritur. Eius
uero nomine. in latina lingua interpretatum sonat in na
re cornu. et quid aliud in nare nisi fatuitas. quid
in cornu nisi elato designatur. rinoceros iste qui eci
am monoceros grecis exemplarius nominatur tan
te esse fortitudinis domini. ut nulla uenientia ut uite ca
piatur. Sed sicut bius assertunt qui in describendis
naturis animalium laboriosa inuestigacione sudauie
runt. uero ei puella ponitur que uenienti simili aperte
in quo ille omni ferocitate postposita capit depo
nit. Sic ergo ab eis a quibus capi queritur soporatus
uelut enervis inuenitur. buxus quoque coloris esse de
scriptus. Qui etiam cum elephantis quoniam certamen ag
reditur eo cornu quod in nare singulariter gestat
uentrem aduersanum ferire prohibetur. ut cum ea que
molliora sunt uulnerata impugnante se facile ster
nat. potest etiam per rinoceronta scilicet unicorne
ille populus intelligi qui dum de accepta lege non
opera sed solam inter cunctos homines elationes
sumpsit quasi inter bestias cornu singulare gesta
uit. unde passionem suam dominus prophetica canen
te pronunciavit. Libera me de ore leonis et a co
ribus unicorniis humiliante meam. hec grecus. Soli
nus autem sic dicit Rinoceros est monstrum quoddam
rugito horrido. corpe equino. capite ceruno. Ex eius
fronte media cornu pretenditur splendore mini
fico. ad magnitudinem quatuor pedum. ita acutum
ut quidam impetrerit faciliter pforet. nature in
domitus. qui si captus teneatur circa mortit. per e
dam dicitur unicornis vel rinoceros significat dei
filius. Nam deus ut videtur ante inuisibilis ab
seconde et austere amore virginis marie attrac
tus est et in sinu eius doamivit. Et sic ovis in mor
te mansuetus est effectus nam ad nos uenit pres
tus.

Rinos interpretatur auctor suis pondere cantatis
vel naris. et accentuatur in fine.

Ripa. a rapio pisces hec ripa per quod rapa per. quod ra
piatur ab aqua. unde hec ripula levem dimittit. et ripatus
est tunc ripam habens et hec ripatum. tributum quod accipi
tur in ripis. et ripatim. i. per ripas uel de ripa in ri
pam et designat locum riparum. sicut hostianum. Et propter
ripa ripam. latus in iiii. Deinde non lectee coniuncti ob

Riphe interpretatur impetus. unde natus. Natura ripa
phenis a umbris. impetuosis. unde et quondam montes
dicti sunt riphei ab impetu grandium et uentorum.

Ripula ripula diminutum parva ripa
scus. a nima domini hec riscus a fissura vel fenestra
patens in pariete. unde terencius. In risco odiosa
sitae est summa hugo. papio uno dicit riscus fenestra pari
ens uas ex iuncis et uiminibus.

Risibilis in video ride. uide.
Ritius tuus tuus mas ge. domini consuetudo a moribus
tracta. et pertinet ad iusticiam. et domini a ratus quod est fir
mus. vnde ritus domini quod ratus quod que rata sunt et fir
ma ritus debent tradi. uel ritus domini quod rectus a re
go regis ex quo equum prius et sanctus propiciatus.
et est ritus in re. mos in sumone. vnde ritus est mos
uetustior et firmior summa hugo. Et ut dicit priscus. A ri
tu etiam per recte domini. quod nichil trahit ritibus nisi
quod rectum creditur esse. papio uno sic dicit. Rite rec
te iuxta morem legitime p. be. ritus mos institu
tus sequela exemplum. et producit ri.

Riuialis. a riuis domini hec et hec riuialis et hec le. ad riui
ptinens vel cum alio potans eundem riuum. vnde et per

similitudinem riuales dicunt illi qui tandem habent amicam communem. Quia quasi de uno nō uno. uno amore bibunt. et p̄ composicōnem h̄ et cornualis. et h̄ le in eodem sensu. Et p̄ducit uia.

Riuus. a ruo is dī h̄ riūus uī. q̄c cīro ruat. vī riūus subito fit et celeriter decurrit et deficit. fons nō ē caput et decursus aque q̄ naturaliter manat. Tōrrens autem est repentinus imbibibus factus mag nū impetū habens. Sed adueniente estate calore solis riuescit unde et nonon habuit. fluius est. aque decursus generaliter. fluium est aqua decurrens. Et a riūus dī h̄ riūulus li dimi. et riūosus a um. et p̄d nī. vnd̄ thob. Riuus messis agro mes

Rixa. a ringo ḡs dī h̄ rixa. Et probatur age rixa que inter multos cōmitiēt et in iuniora conficit. Vnde h̄ rixula le dimi. et rixosus uel riuxosus .i. riūa plenus. et compatur. Vnde rixosē ul̄ riuxo se adūbium. et h̄ riuxositas ul̄ riuxositas. Et rixosā atus azi. rixam facere. contendere. Vnde rixa bimodus da dū. i. similis rixanti. ul̄ qui facile mo

Roboam interpretatur latitu. Uetus ad rixam do populi. et h̄ p̄ antifallit. q̄c tecum tribub; ab eo separatis due tantum ei relieti sunt

Roboro. a robur deriuat roboro zas. confortare confirmare maiores uires dare. et componit coru boro ras. Et est actiūl cū omnibus suis composi

Robur. A ratus qđ est fir̄tis. et corripit bo mus dī h̄ robur bovis generaliter ex omni materia quidqđ ē firmissimum quasi robur. scilicet fortudo. uires. vnde et quoddam genus arborū dī ro bur. q̄ ualde firmū est. Et etiam quelibet arborū ul̄ lignum dī robur. vnde robustus ta tū. fortis et fu

Robustus in robur est. Mus. et compatur

Roda de grece. latine dicitur rosa

Rodanus. Rodi dicti sunt quidam qui uenirent iuxta rodanū et edificaverunt quoddam oppidum qđ rodum vocauerunt. Et hinc dī rodanus quidam fluius gallie. q̄c rodat ripas. uel dī a rodanizo zas. quod latine dī torqueo. q̄c torquet lapides et arbores euellit impetu suo. et corri da siū pñl. Et a rodanus nī. societate dī h̄ renus nī. qdaz fluius ḡmanie q̄c cū eo ex una pruincia oritur

Rodo dis si sum. Et componit arrodo dis. ualde ul̄ iuxta rodē. corodo dis. erodo dis. extra ul̄ ual de rodē Rodo et eius composta sunt actiua. et faciunt preteritum in si. et sup̄ in sum. et p̄ducit ro

Rodomellū li ge neu uinū ul̄ confeccō ex succo rōle et melle. et cōponit a roda qđ latine dī

Rogaciuncula le. di. p̄ua rogacio. rosa. et mel roga. a rogo gas dicit h̄ roga ge. i. elemosina

Rogo gas gaudi gare. vnde h̄ rogator. et h̄ roga do. Et rogiro ras fīe. Rogo componit abrogo as. i. delere. detruē ex toto. arrogo gas. sup̄bire Itē arrogare. p̄ sup̄biam et arrogantē acquirē uel sibi tribuē. Sed ponit simplicitē p̄ acquirē. vnde arrogans. sup̄bus et se extollens. et compatur. vnd̄ ar rogantei cius me adūbium. et hec arrogancia cīe conogo gas. i. congregare uel inuitare. derogo gas. i. maledicere. detrahē. uel diminuē. ex pte nō ex toto. erogo gas. dare. distribuere et p̄pe in elemo finis irrogo gas. i. inferre. ut irrogauit michi con tumelias. i. intulit progo gas. differre. distendere plongare. p̄nahere. progo gas. p̄cellere. excellere sup̄pare. uel p̄ponere. vnde h̄ progatiua. ue. singula ris excellēcia. et p̄rogatiuus ha vum. i. excellens

ul̄ ad p̄rogatiuam p̄tinens. surrogo as. i. substitu re. vnde auḡ in li de civitate dei. lucretius qui in loco bruti fuerat surrogatus horū autem compo sitoū significatores facile h̄ijs ūsib; distinguunt. Si rogo addideris con. congregat. e dat in infest. De minuit. sub substituit. p̄o p̄trabit. inter Queit. q̄ p̄ sup̄at. ab destruit. ar q̄ sup̄bie. Rogo et eius co posita omnia sunt actiua. et cor̄ ro. et est idem ro go quod peto. oro. imploro.

Rogus. a rogo gas dī h̄ roguis ḡi. ignis p̄ mor tu. h̄ roges xpc est compo sitoū lignou. Pira qñ corpus compo sitū est et ardet funus mortui appa tus bustum corporis concrematio sepulchru ubi ossa conditae. tumulus congestio terra in regione sanc ta qui et sine ossibus potest esse. monumentū nō est cuiuslibet rei memoria que moueat mentem.

Roma. a romus dī h̄ roma me. et non a romulus. Tunc enim deberet dici romula le. et non roma. Et dicit̄ roma a romus q̄ ille fuit p̄mus fundator illius cītatis. vñ romanus na nū. Et hinc romanizo as. romano more se habere ul̄ loqui. et romanizo as. i. tormenta re. cruciare. affigere. trucidare. et p̄d ro roma. Et ut dicit̄ p̄sunt quedā gentilia similem possessius habencia formam us romanus ciuis. et romanus ager. Et scias q̄ reg nū romanou fuit potentissimū ut dixi in caldei.

Romphea greci latine gladius. Nam ubi in genet dī gladius flammēus atq̄ ūsatil in greci romphea habet. Item romphea est gladius ex utraq pte acutus quem uulgo spātam dicunt. ip̄e est et framea fm pñp. et potest cōripi in penl ul̄ p̄d. Habito respectu nunc ad lingvam latinam. nunc ad grecam. vñs tamē cōmuniſ habet q̄ in p̄sa compiatur. Item dico de framea. Nō h̄ etiam dixi in secunda pte ubi eḡi de regulis generalib; acten tūs. Hic nota q̄ deus emisit p̄mū hominez de padiso uoluptatis in locu; sibi cōgruu; ne uero posset ad illud lignū accedere collocauit deus an̄ paradisum cherubin et flammēū gladiu; at ūsatil em. siue rompbeam ad custodiendu; uiam ligni uite. Quod iuxta litteraz p̄t h̄ modo exponi. Q̄i p̄ ministeriū angelou ignea custodia ibi constituta fuit. h̄ enim ut dicit̄ auḡ sup̄ geniū. p̄ celestes po testates in padiso credendum est uisibili factum esse. ut p̄ angelicū ministeriū ibi esset qdaz ignea custodia non tamē frustra. sed q̄ aliquid signat de padiso spirituali. cherubin enim interpretat̄ plenitudo sciencie h̄ est caritas. q̄ plenitudo leḡ est dilectio. Gladius autem flammēus pene tempalces sunt qui ūsatiles sunt. qm̄ tempa uolubilia sunt. Illa ergo ad custodiā ligni uite ideo posita sunt ante padisum. q̄ ad uitaz non redditur nisi p̄ che rubin. i. plenitudinem sciencie. i. caritatem. et p̄ gla diū ūsatilem. i. tolleranciam tempalciū passionuz

Romulus ul̄ romus frater re vide in padisus mi. h̄ romus dī de impositōne. romulus dimi. cā blandimenti. vnde romuleus lea leū. et h̄ romuli des de filius uel nepos romuli. romulide etiam dicuntur romani. q̄c fuerunt de p̄genie illius. vnd̄ h̄ romulis dis. i. filia ul̄ neptis illius ul̄ romana. Ros. a rauis dī ros p̄pducit hanc sillabam. ro

rosis. qd ratis e et no spissus ut pluvia uel rosor dicunt greci. Et iñ nos dicimus ros uel ros a roo is qd ab aere natus ad terram. vnde rosidulus da dñ. ro re plenus. et hinc rosidulus la lum dimi. Sicut qd sicut dicit aristotiles. Generatio ratis aliqui est in uapoē qui mltum habet humidi aerei. et subtilis terrestris siccii. et non eleuaf ille nisi tpe cau matis. qui cu eleuaf dirigit caliditate aeris humidi aereū digestione bona. et pmiscetur ei fortiter terrestre siccum. et postea frigore tēpato ping uescit humidū aereū. et cadit ros fluens. et uiscosus et uacuus ad modū mellis sup herbas et foli a arborū. Sole autem agente in ipm evaporat humidum et comburit in ipo terrestre siccii. et efficitur ac si farina subtilis sit sparsa sup herbas et arborū folia et sua siccitate exicit ea et comburit et inducit sterilitatem in eis. herbam autem sup quam cadit ros ille. appetitu uehementi comedit animalia et pcpus oues qd mel non decoctum sol uit uentrem. Ideo oues multū de eo comedentes fluxu uentris moriunt. et cu sit calidū. et siccum nutrit coleam in eis. et ideo inueniunt ille oues morbi de frequenter et crocē interius qd apicun p incisuras. Qd autem ueu sit qd dictum est testatur auic i li canonis ubi loquī de simpliab; me dicinis dicens. Dicunt qd mel est occultus ros cādens sup flores et alias plantas et sup lapides qd apes colligunt. et aliqui est ros manifestus qd pnt colligere homines. In idem autem redit generacio mannat. ut dixi in mel. Item consuevit quen de generacione pluiae et niuis in cōmune. et de differencia eou ad rorem et pruinam. Ad h̄ intelligend scias qd ex nube nūq aqua frigida congelat nis in loco ubi nubes sunt. et ex uaporibus nubes fiunt. Ille autem est locus medius aerei qui inter o nes est magis frigidus. Ex illo autem loco nubii ad terram descendunt tria corpora. quou omniū generacō et esse est ppter frigus sicut ppter causam efficientem. Sunt autem h̄ tria aque pluiae et nix et grando. Quocūq enim ab aere descendunt. aut descendunt congelata. aut non congelata. Si con gelata descendunt. aut sunt congelata simul et conusa in aquam. Aut sunt prius in aquam conusa et postea congelata. Quocūq autem descendunt n̄ congelata sunt sicut pluiae. et que descendunt con gelata quou congelatio fuit simul cu coniunctione in aquā. sunt sicut nix. Que autem descendunt con gelata ita qd congelacō sequat̄ coniunctionem. sunt sicut grando. Differencia ergo corporū descendentiū ab aere penes formam acceptam non est nisi per tria diuidens corpora. vnd corpora descendencia ab aere sub istis accepta sunt duo similia. qd uel delcen dūt fluida. h̄ est n̄ congelata. uel dñdūt terminata h̄ est congelata. Sunt autem duo eo qd causa generacionis eou est una scilicet frigus simplex. uel frigus excellens. et licet plura numero inueniant rāmen reducunt̄ h̄m formam ad ista. qd diūstas eou no est nisi in paucitate et multitudine tantū qd nix est pruina multa differens h̄m accidens qd est duricies. et pruina est nix paucā. differens h̄m accidens qd est mollicies. similiter autem ros est pluiae paucā. et pluiae ros multus per accidens differens. Pluiae enī est ros multus ideo. qd pluiae no sit nisi ex multo uapori qui infrigidatus est et causa illius ē tempus et locus et frigiditas Tempus quidem qniz remanentia uapori rosici

in alto. est dies unus. qd in die eleuaf in tempo sereno. et in nocte descendit Similiter autem est de uapoē pruina. S; uapoē pruina et niuis remanent tempē pli. quia multi sunt et diu agit in eis calor eleuans. et frigus inspissans in nubem. et conuertens nubem in aquam. et eciam congelans in glaciem. Similiter locus generacionis ratis strictus ē siue sit locus generationis p se. siue generationis eius p accidens. qd inferior locus p tanto est strictus. qd non multū a terra est eleuatus. h̄ amplius et dilatatus est locus generacionis pluiae et niuis qd rotus locus mediis ubi dilatatum est frigus. est locus generacionis pluiae et niuis. Similiter frigis temperatu est geneans rotem h̄ intemperiatum non excellens generat pluiae. Excellens autem generat niuem et pruinam. qd pruina fit ex uapori congelato antē spissare in niuem et n̄ in loco medio qui est locus nubiū. Nix autem est ex nubibus inspissatis et congelatis paulatim ex dignitate calido. cuius signū est qd nix cedit mollis et pruina cedit dura. qd mollicies niuis fit ex hoc qd ps caliditatis nubis resoluti duriciam eius cu gelatur. Et ideo n̄ rigescit. qd ptes uaporis et nubis cu congēgant̄ non potuerunt adeo congēgari in congelatione qd indurarent. Per oppositū autem de pruina. qd congelect̄ uehementer ex frigore loci et tempis et expellit rotū calidū ita qd nichil est impediens qd frigus conūtat in rigorē. pte uaporis uehementer aggredendo et contrahendo per congelacionem. Ista etiam hic qd differentiam ratis ad pluiam satis breviter tangit aristotiles. dicens. cu illud qd descendit. a uapori est res parua et tardatur in descensione sua nominatur ros et qd illud qd descendit est multū. habens mensuram in corpe et uelocitatē sue descensionis nominatur pluiae. vide autem aristotiles bijs ubi dicere qd non differunt in materia et forma ros et pluiae. qd multū et paucū siue paq non faciūt differentiam nisi p accidens. vnd ros et pluiae h̄ modo p accidens et non p se haberent diū. qd n̄ est ueu. qd ros est calidus et humidus in genere suo. et pluiae in compositione ad rorem est frigida et humida. Adhuc autem pluiae nūquam fit sereno tempore. aut autem fit sereno tempore. Adhuc autem nulla ps nubis signum est serenitatis. ros autem omnis signū est serenitatis. Ex istis ergo uidet qd ros et pluiae habent differentias essentiales et non accidentales tantū. et certissime uim est vnde uapori paucus qui est materia ratis subtilis est. qd no est paucus nisi sit subtilis Grossus enim uapori a calido ignito inter superficiem terre existente et erumpente eleuatur h̄ subtilis eleuatur a calore superficiem terre attingente. et ille est uapori ro n̄ et prior est pluiae ppter qd concia repleta rore diū expirat ad solem qd eadem uel equalis concia repleta aqua pluiae. qd reueia ros magis est subtilis. et dicit mestellat qd si testa ou repleat rore et claudatur optime foramen qd in calore forti solis ascendat a terra iuxta bastas positū. Ideo qd humor ratis magis est spiritualis et ideo paucus qd subtile segregat a grossō est paucū. et paucus uapori p̄supponit humidū spirituale subtile. qd ē materia ratis. Et p h̄ patet qd tam matenales qd formales penes essentias eou sumptas pluiae et ros habent differentias. qd ex spirituali uapori h̄ est uapori qd spiritualis humidū no potest gene

rari humor nisi calidus et humidus sicut compacō
nem ad pluvias. et ex uapore grossō q̄si de p̄fun
do terre eiuro. non potest generari n̄ frigus et hu
midus humor in compositione ad rorem. Dico au
tem q̄ vñū compatur alteri. q̄ si absolute accipi
atur tunc enim aqua vñdecūq̄ fiat frigida est et
humida. et si dicas h̄c nullā nubes serenitatem
significat ita nullā p̄s nubis serenitatē signat. Di
cendū est q̄ p̄s s̄m optatam accepta serenitatē
non significat. h̄ p̄s accepta s̄m essentia; bene po
test serenitatē significare. Sic enim nebula signū
est serenitatis. Et ideo apud uulgas est p̄ūbium
q̄ cū nebula guttatum cadens descendit est signū
serenitatis Cum autem tota non resoluta ascendi
qd tunc generat nubes que pluviam faciunt. et h̄
in rei ueritate ueq̄ est. Sed uulgas accipit nebula
idem esse cū qualibet caligine frigore aeris ad ter
ram repressa. et h̄ non est ueq̄. Sz nebula est qd
remanet post resolutōnem uaporis in rorem uel
pluviam et h̄ sp̄ ē subtile et signat serenū. Sz nubes
sue caligo calore ad terras repressa frigore noctis
ul̄ aeris ul̄ loci habet grossū a subtili. et ideo qn̄
resolutur grossum et descendit p̄ guttas remanet
subtile qd signat serenū. si autem ascendit vnum
cū alio tunc generat nubem et significat pluvias h̄
fratrem albeitū. vide in pruina et in mix. Et scias
q̄ roris. et puriss. et pluvie. et grandinis. et niuis
et tonitru. et similiū causa efficiens est deus. cau
sa iniquaz p̄ma licet non causa p̄xima ut patet
in iob c xxxvij. ubi dicit. Numquid ingessus est
thebauros niuis. aut thebauros grandinis asper
isti. quis dedit uehementissimo imb̄ cūsum et ui
am sonantis tonitru. Quis est pluviae pater ul̄ q̄s
genuit stillas roris de cuius utero egressa est gla
cias et de celo gelu quis genuit nisi ego deus om
nipotens supple de p̄dictis habes in suis locis

Rosa. A rosa grecō dī apud nos rosa q̄si rosa
ul̄ rosa a rubeo. vnd̄ h̄ rosula le. et h̄ rosella le. a
bo dimi. et h̄ rosariū collectio rosau. ul̄ locus ubi
rose reponunt ul̄ abundant. Itēz a rosa h̄ rosetū
h̄ locus ubi rose crescunt. et rosaceus sea ceum. et
rosaceus sea seū. vnde roseolus la lū. roseus dī a ca
lore roseaccus ex materia. roseum rubor facit sed
rosaceum materia et ita color roseus ent rosacea.

Rosata. a rosa dī h̄ rosata te. quedā corona.
uestis quā greci feniceā vocant nos coctincū. hac
sub consulibus romani usi sunt milites. vñ roſati

Roseus sea seū in rosa est. Vn̄ antiqui uocabant
rosella roselle dimi. parua rosa.

Rosetum n̄ penl p̄ducta in rosa exponitur

Rosidus da dum p̄il correpta in ros exponit̄

Rosim adūbium. i. mordacite a rodo dī dicit̄

Rosoriū. a rodo dī rosū h̄ roso. et hinc ro
soriū nia nū. i. cor rosoriū uel reprehensoris et h̄

rosoriū. ubi roditur aliquid

Rostri. a rodo dī dī h̄ rostū tri. auīū. et gracia

similitudinis dī nauīū. et rostū dī eciam forū ubi

tractabant cause rome. q̄ deuictis antonio et de

opatra. augustus de rostis nauīū illoꝝ fecit fieri

sedes in foro causau. vñ h̄ rostellū dimi. Et com
ponitur h̄ prostū. idz qd rostū. q̄ in anteriori p
te est. Itēz a rostū rostratus et tū rostro armatus

Rosula rosule diminutuum. parua rosa

Rota. a tuo is dī h̄ rota te. q̄ ruat. vnde h̄ ro

tula le dimi. a quo h̄ rotella le. aliud dimi. et hic

rotulus. ul̄ rotula dī illud rotundū de carta aliqu

Item a rota rotō cas trui. vnde ubalga. et h̄ rot
bulum. furca illa ul̄ illud lignū cū quo ignis mo
ueſ in fornace gracia coquendi. et dī sic q̄ rotat
et p̄mit ignem furni gracia coquendi. ul̄ stercoia
gracia purgandi. Et est actm cū omnibz suis com
positis et cor zo. n̄gibz eney pmo. Perturbant in
star non segnius ac rotatensem. Itēz a rota rotū
dus da dū. Et compatur. vnde rotunde diuis me
adūbium. et h̄ rotunditas ratis. et rotundulus la
lū. et rotundo das. et est actm cū omnibz suis cō
positis

Rotella rotelle dimi parua rota

h̄ positis

ubeo es ui ē. esse ul̄ fieri rubei. vnde rubrū bra

brum. i. tubeus. Et compac̄. Et nota q̄ ma

re rubrū dī q̄ eius uanda rubeat. nō ex sui natura

h̄ ex terra. q̄ omnis terra que circūstat illi nibra

est et sanguineo colori p̄xima. vnde et aqua que

terram illam abluit colorē trahit Similiter et

gemme ibi reperte sunt rubre h̄ buḡ. de h̄ etiam

dixi in mare Item a ruber rubeculus la lum. et

rubellus la lum. ambo dimi. i. aliq̄tulum ruber

Et h̄ rubellum substantiū. genus rubei vim Itē

a rubeo h̄ rubedo dinis. et rubeus bea beū. vnde

rubeculus la lū. aliq̄tulū rubeus. Itēz a rubeo h̄

rubor boris. et rubicundus da dū similibz rubenti

ul̄ rubeus. vnde rubicundulus dula dulū. aliq̄tu

lum rubens. Item a rubeus rubesco cis incho. Et

componitur erubeo bes. ualde rubere ul̄ uerecun

dani. vnde erubescō os incho. Et nota q̄ rubē i dī

ponit̄ p̄ uorecundari. q̄ rubor signū uerecundie

est. vñ boecius in li de con. Et confessus uerecun

diam rubore. Quare autē homo officialē rubeus

cū uēcundaf et pallidus duz timet. dixi in formi

do das. Rubeo et eius composita neut̄ sunt. et fa

ciant p̄teritū in bui. et carent sup̄. et cor hanc sil

lubam tu. vnde in aurora dī. bos est rupha cruce

Rubellus la lū. abq̄tu p̄ passa cruce rubens.

lum rub. et hoc rubellū substantiū. genus ruberi

Rubeculus in rubeo rubes est

Rubeta. a rubus dī h̄ rubera te. ranā in rubis

manens. Juuenalis Porrectā uiro miscet siente

rubeta. h̄ h̄ rubetū dī locus ubi rubi crescunt.

Rubeus in rubeo rubes est. et in rubos

Rubia. a rubeo bes dī h̄ rubia bie. queda; her

ba. q̄ radix eius sit rubia. vnde et colorare lanas

plibetetur. vnde rubiatus ata atum. rubia tintus

Rubigo. A rodo dī dī h̄ rubigo ginis. q̄si rodi

go. q̄ rodat. ul̄ a rubeo. q̄ facit aliquid rubē. et

est uicū fr̄m et segetū. vnde rubigineus nea neu

de rubigine existens. et rubiginosus sa sum. rubi

gine plenus vide in euigno nas. et in euigo. et p̄

Rubiliana. a rubeo bes dī dī dicit bi. h̄ cornipit q̄

dī h̄ rubiliana. uitis ul̄ una dicta q̄ eius materia

Rubos. a rubus h̄ rubos indeclinabile

Rubet quibdam opidum ab abimdancia rubou. vnde

rubetus rubea rubetum. patrium. prima p̄ducta

Rubrica. a rubes. bra bu dī h̄ rubrica et regula

ul̄ filū rubro tinctū q̄ aliqd dirigē. et rubrica ipa

tinctio ul̄ terra rub̄ et qd fit dī illa tinctura. p̄suis

Non serus ac si oculo rubrica dirigat uiro. In ru

brica cas dirigere cū rubrica. et rectum facere uel

rubrica designare ul̄ rubrū facere. vnde in construc

cōne tabemaculi p̄cipit moisi facere pelleſ rubri

cas. Et nota q̄ rubrica tinctura optima nascitur

in ponto. vnde et pontica dī. et p̄ penl rubrica

Rubus. a rubeo bes dī h̄ rubus b̄. q̄ rubrum

habeat fructum. vii de h̄ rubetū. locus ubi rubus

crescit sibi hunc. Si non dicit rubellus latini appellant
eo quod fructus vel uigula eius rubeat. Et arbor a g
rueus etea teum. 1. scordidus. his morus dicit
fructu ructus in ructus est. Et dicitur a nus
Ructus. a ructo is dicitur ructa te. unde hunc ructus
est. cu sapo abi ad rumen reducit. Et hinc ruc
to ras ructum facere vel emittere exprimit. unde ruc
tuo as in eodem sensu. et utrumque componit cor
ructo ras. et corruptio as. eructo ras. eructio as.
et sunt neutra pro ructu facere. In alia significatio
ne sunt actiua. Inuenit etiam in deponenti genere
ructor taris. orac. Et dum sublimis usus rugat et
erat. Item a ructus ructum adubium. 1. ructum
vel ructanter. et ructus sum. ructibus plenus
Et compatur. unde ructus suis me adubium. et
Rudens. a rudo dicitur hic. Hec ructus tanta ructus.
ructus tanta. rudentes dicuntur funes quibus uelut
suis trahuntur. et dicuntur sic ex nimio stridore que
faciunt. unde in prima epistola petri c. iij. si rudenti
bus inferni. detracitos in tartaru tradidit
Rudo. a ruditis dicitur rudo des. esse vel fieri rudem
Rudens rudentis in ruditus exponitur
Rudescit in opio ruderis. ubum inchoatiuum de
rudo rudentis. Inuenitur etiam pro maturessere
Rudio. a rudo dis vel a rudo dis denuntat rudio
dis dicitur commune clamare omnium animalium
unde hunc ruditus tanta clamor scilicet asinus uel
alterius animalis. Et componit rudio dis instruere
quis extra ruditatem vel ruditate ponere. Quidam iio
hoc componunt ab e et rudi. unde hunc ruditentum
documentum. et eruditus dira tu. Et compatur. Et
Ruditis. a ruditis dicitur hunc et ruditis ru rudio
hunc ruditis et hunc de. 1. nouus vel indoctus. vel nouitas
instructus qui quis ad hunc rudit. Et compatur. unde
ruditer us me adubium. et hunc ruditas. nouitas vel
nouia instructio. vel ideotaco. insipientia. Inuenitur
etiam hunc ruditis dicitur. 1. uiga pectoris qui servi tacti efficie
hanc bberi. uel ruditis erat qui dabat emeritis in
signi sue emeritinis. Et sepe ponit pro libertate.
Item a ruditis rudo des. et hunc ruditentum. 1. nouum ini
ciatum noua instructio sibi hunc.
Rudista te ge communis. qui vel quis. reuptum est
ruderis de humo ejicit. et dicitur a ruditis dicitur. vel a rudo
Ruditus tanta pnt. pd. a rudo dis. vido in rudio
Rudo. a rure uel ruderis dicitur rudo dis o in hunc rudi
et dicitur in sum. rufum debet facere. sed caret supinus
sibi usum. Et est ristere Christus clamare asinorum. et hunc
pmam breuem. unde ouid. Ecce rudentis rancor fil
leni necror asellus. Intempestiuos edidit ore sonos
Si enim prima esset longa faceret premitur in rufi
ut rudo rufi quod nichil est. sed facit rudo. phtis causa
metrice necessitatis. pd primam dicens. Cla
mat ut achaide pecularia ruderis credas. unde rudo
dis. et ruditis nomen. et rudentis suis nomina suis p
ticipi vel pmam. unde quidam. Vnlis est ruditis
pntis cura libelli. a rudo is dicitur hunc et hunc ruditib
le. pntis asinorum. unde ruditib et hunc ruditib tanta
Ruditus. a nus dicitur ruditus dicitur rudo lapides co
tunsi et rotundi et calce admixti qui in pauci mts
faciendis supfunduntur. Et dicitur sic a rure. qd in ter
ra ponuntur vel dicitur sic a diuicia. ut diuacio summa
tur ab ultima littera rudi quasi duri. qd duri sunt
Vnde hunc ruderis uel ruditis dicitur. stericus bistroq ani

malius. Et cor pnt gnt Rudi etiam duri sunt et ro
tundi. Et ideo inde dicitur ruderis sterica brutorum ani
malius. Illa Christus que ita facta sunt ut rudi. ut ster
ica capiatur. a simon. ouium. rudos vel ruderis etiam dicitur
omne illud quod ejus est et extrahitur de terra effossa.
Vnde beda in expositione super gabolas. Qui the
zauros effodit ejus rudos terrestre. et etiam rumin
materialium vel ipse materie ruderis dicuntur. unde pru
dencus in libro hominorum. Autem quod satis effossa gig
nunt ruderis. unde hunc et hunc ruderis te. qui ruderis de
rufus. a rubeus. unde rufatus atum sanguine cruenta
tus. Et componit etiam sub. et dicitur ruminatus sum. et
pd ru. unde in auroia dicitur. de uitula rufa victima
Rugio rugis gnt gnt. Christus est leo. Agnata deo
nun vnde hunc et hunc rugibilis et hunc le. et hunc rugitus tanta
pnt pd. 1. clamor leonis. Et componit rugio etiam
in. et dicitur rugio quis gnt gnt. ad modum leonis clamae
genes xxvij. Irugitur clamore magno. rugio neu
trum est cum suis compositis. et producit rui.
Rugo gas gnt gnt. rugas vel rugosum facit
aliquid in unum colligere. et plicare. unde hec ruga
ge collectio et plicatio cuiuslibet rei in unum. et semi
cula. Et hinc hunc rugula le dimi. et rugosus sum
rugosus. et compatur. unde rugosus suis simile
adubium. Et hunc rugositas. Rugo componit arru
go gas ualde vel iuxta rugare. abrugio gas. simul rugare.
derugo gas. idem quod abrugare vel ualde vel deo
sum vel extra rugare. Irugo gas. intus vel ualde
rugare. surrugio gas. subtus vel post vel pauc ruga
re. Rugo et eius composita sunt actiua. Et produ
cunt banc illabas ru. uigil eneid xij. Component
cum iam leges et federa rugent
Rugula rugule diminutum parva ruga
Ruma. a rudo is dicitur hunc ruina ne. et hinc ruinosus
sum. id est ruina plenus. Et compatur
Ruitum supinum de rudo ruis
Ruitus ruitura ruitus. in rudo ruis est
Ruma me. eminens per guttulas. de hoc uide in
rumen. Item ruma. 1. mamma vel papilla. de hoc
Rumen. A rudo is dicitur hunc ruma. Vide in rumeo.
me et hunc rumen minis. 1. omnibus per guttulas per
ima gurgulioni qua cibus et potus deuorantur et u
bi sapo cibi discernit. eadem dicitur frumentum et ructa
sed frumentum vel ructa in homine. ruma vel rumen
in bestiis. unde ruminare dicuntur animalia. et ruc
tare homines. et dicitur sic a rudo is. qd inde cibis ructat
et demittat in stomachum. vide etiam in frumento.
Rumes. a rumino vel rumen dicitur hec rumeo mis
vel ruma me. 1. mamma vel papilla que ruminantur
a puero. et inde hunc ruminantis lis. 1. fucus. qd sub ipsa
remu et romuliu lupa abluit. qd sepe ruminantur
Rumifico cas pnt corrumo. Apparet fructum
reg facere. affere vel dicere rumenta. a rumore et
Rumigerous pnt corrumo. rumores gerit. Nascit
unde rumigerulus la luna. gerens rumores. Et cor
penultimam. et dicitur a rumigerous
Ruminalis in rumeo exponitur
Rumino. a rumen dicitur rumino nas. 1. gibbum ad ru
men reuocare. sed a ruma dicitur rumo as. unde rumito
cas facere. et ponit qd ruminare vel rumare per dilatationem
Rumo. a rumo oris dicitur. qd gentes examinare
rumo as. 1. rumores facere vel affere. Et componi
tur a rumo as. rumores affere. Comrumo as. fil
rumores dicere. Et ab istis frequentatiora rumito

cas.azrumito ammitas coramito cornumitas
Rumor.a ruo is dī bic rumor oris.i. miumur.
ut qd uulgo dī nouū. qz celeste rnat. vnde h̄ ru
morculus. et h̄ rumurculus li. ambo di a rumor.

Rumpo pis rupi ruptū .i. frangere uel soluerē.
vnd h̄ ruptatura re et ruptim adiibū. Itē a rūpo
rupro ras fīe. et ruptito ras abido fīe. Rumpo cō
ponitur abrumpo pis. rumpendo separe. cō:rum
po pis. simul rumpere. Itēz rumpo componit di
rumpo pis crumpo pis. ualde ul̄ extra rumpere
et ponitur p̄ exire. Interrumpo pis. diuidē. sepa
re. irrumpo pis. uiolenter et rūpendo intare. Itēz
prumpo pis. prūmpo pis. Rumpo et eius cōpo
sita sunt actua. et faciunt p̄tentuz in rupi et supi

Runcina ne ponitur p̄ qdām **R**um in ruptū
dea. Item runcina ne est qdām artificiū lignan
gracile. et recurvuz. quo cauanē tabule donis ut
una alteri connectatur. de quo r̄sa xlīii. Artex
lignarius extendit norinam formauit illud in rum
ona. Et ut dicunt quidam p̄d penl. qz fm eos de
nuatur a runco cas qz runcina auferit et auellit in
teriora ligni cauando ip̄m. v̄l dī runcina a runcō
re. qz curua est ad modū runconis. vnde allexand
neqz dicit. Runcinaz runco lector generare meī
to Item aliis uisificator. Utulis est runcina fabro
h̄ runcina nullū. qz sīḡ nichil fm illos. Itēz aliis
dixit runco runcinam parit ut mede or mcedinaz
ps̄ etiam dicit in iiii h̄ de denominatiuis in na de
sinencia denominatiua siue ubalba ònimo do lon
gam habent p̄nl. ul̄ natura ul̄ posicōne. ut offici
um officina. medicus medicina. ut dixi in iij p̄te u
bi egi de accentu medie silbe nominū que termi
nantur in a. Alij dicunt qz runcina cor̄ p̄nl p̄ in
strumento fabrili. et est p̄mitiuū. vnde quidam u
sificator. Nil runcina fabro confert si rūcina mul
tum. Item ut dicit auḡ in iiii li de cui dei. Run
cinam dixerunt antiqui deam illam que p̄lides se
getibus cū runcinē .i. a terra auferunt. Nam run
co cas dī herbas a terra euellere. et tūc p̄d penl
sine opinione. Item inueniē runcina p̄ quodam
animali. et p̄ducit tunc etiam penultimam

Runco. a rus dī runco cas. herbas a terra euel
lere. Nam terza rus dī. vnde h̄ runco onis. qz her
bas euellit. ul̄ instrumentū quo euellunt herbe
et uepres secant. Runco cas actū est cū omnibz
Ruo is rui ruitū ul̄ nūtū .i. suis compositis.
cadere. vnde ruiturus ra rū. vnde Iero in episto
la ad paul̄ c viij. Ruituram domum. Ruo cōponi
tur corruo is .i. simul ruitere. Diruo is. destruere. E
ruo is. euertere. Iruo is. in aliqz p̄tem ruere et ip
sum impetere. pruo is. p̄cul ruē. obruo is .i. ster
nere. Suruo is .i. substertere. Ruo et eius cōposi
sunt neutra. preter Diruo. Eruo. Obruo. Suruo.
que sunt actua. et omnia faciunt p̄tentuz rui. et
sup̄ in ruitū. vnde ruiturus. vel nūtū cor̄ hanc fil
labam ru **I** p̄tenti mutato in tū. ut rui nūtū. sicut
arui acutū. sicut uult ps̄ et hug. Tamen nota qz h̄
modernoqz usum. ruo facit ruitum. vnde ruiturus
h̄ in compositione amittit. In sup̄. ut obrutū. eru
tum. dirutū. penl cor̄. Ruitum etiam inueniē p̄mo
recte formatur a pretento **I** in tum ut dixi.

Rupecula rupecula diminutuum parua rupeſ.
Rupes. a rumpo pis dī h̄ rupes pis .i. rupta ps̄
monis. qz sit ibi ruptura. ul̄ p̄ contrariū dī a rū
ps. qz non facile rumpitur. et p̄ducit ru

Runcola le ge cōmunis penl cor̄ .i. colens rug

et componitur a rus et colo uel colens

Rungena ne p̄nl cor̄ in rure .i. in villa nativ
rus. a ruo is dī h̄ rus ruris .i. villa. terra. agri
Sed rura p̄p̄ incult agri. ut silue pascua q̄si ru
dia. Ager uō qui colit. vnde hoc ruseulum dimi.

Ruseulum li dimi. p̄uū rus et formaē a rus ad

dīculum. vide etiam in ruseus
Ruseus. a rus dī h̄ ruseus cī. quoddaz spinosuz
genus fruticis. vnde ruseulum dimi. Et hinc ruseū
uel ruseulum dī. quod colligitur et congregatur
immundum in terra. ul̄ ad dāndū pullis ul̄ ig
nī. ul̄ dī a rus. vñ ruseus sa sum. spinosus. im

Ruspoi ans atussum **R**imundus. ruseo plenus
id est inquirē. Et est gallinaqz que pedibus escam
querunt in terra. Et uide componi a rus et pes.

Rusticanus. In rusticus est

Rusticus a rus dī h̄ rusticus h̄ rusticā. Et rusti
cus cī cū adiectiue. Et p̄t dīci a loco sciliz opariū
ul̄ qz in rure moratur. et solit rus. Qz autēz dīci
rusticus q̄si ruris custos ul̄ rus colens ethimo est
ul̄ rusticus dī inordinatus et deformis in moribz
et fm h̄ compatur. vnd rusticus us me adiūbium
et h̄ rusticitas tatis. et h̄ rusticatō onis. h̄ rustic
tas est mor. rusticatō uō opis. vnde rusticatō dī
opus ul̄ oga rusticā. cultura terre. q̄si rusticī accō
et est ethi. vñ eccl vii. Non odes laboriosa oga
et rusticatōnem ab altissimo creatam. i. homini
impositam in penam p̄mi peccati. Itēz a rusticus
dī rusticanus na nū penl p̄d .i. rusticus ul̄ rusti
canus. paterfamilias. In ḡas ponūtur illi iusus Rus
ticus a rure qm̄ rus est sibi cure. Villicus a villa

Ruta dicta qz sit feruē **R**, qz res disponit in illa
tissima banc uenenis repugnare mustele docent.
que dū cū serpente dimicauerint cibo eius arman
tur ut dicit ih̄ in xvij li ethi in fine. et est calida
et sicta in tercio gradu. vñ dicit macez. a medicis
route uis cautica dī esse. Sicta qz fertur in hijs gra

Rutellus .i. fornicator. **R**utilli tercius esse

Rutenus ni. quidaz populus ut dicunt flandren
ses a rubeo colore. et p̄ducit ro

Ruth interpretā festinans. alienigena enim erat
sciliz ex populo gentili. Qui relicta patna festina
uit transire in terram isil dicens socni sue. Quo
cūz p̄xens pergam. vide in appheta

Rutilus. a rubeus bea beū deniūc rutilus la lū
splendidus. ul̄ crispus uel tremulus. vnde rutilo
las. splendere. et rutili dicti sunt quidaz populi a
pulie a rutilo colore. vnde h̄ rutilia lie terra ul̄ ru
tilia. a rutilo rege. vñ rutilus a uū gentile. et cor̄ ti

Rut. fossonū ul̄ curuū vnde arene mouent u
mam. vñ dritū. crutū. obrutū. Iruutū. et cor̄ ru.

Aba. sabani interpretatur
uenerari. vnde saba dicta
est quedam regio ppter
copiam thuris q̄ dñi ibi
uenerant. vnde sabens a
uū. ul̄ saba fuit filius chus
a quo sabey descendederūt
vnde saba dicta est et sa
bey h̄i sunt et arabes Sa
bey autem interpretantur

Sabanū ni penl cor̄. captivi ul̄ q̄si demones
gregum est idēc qd̄ mapa uel facitergium

Sabbatis in sabbatini in sabbatum vide